

Tájrehabilitáció és vízvisszatartási kérdések a Dráva-mentén

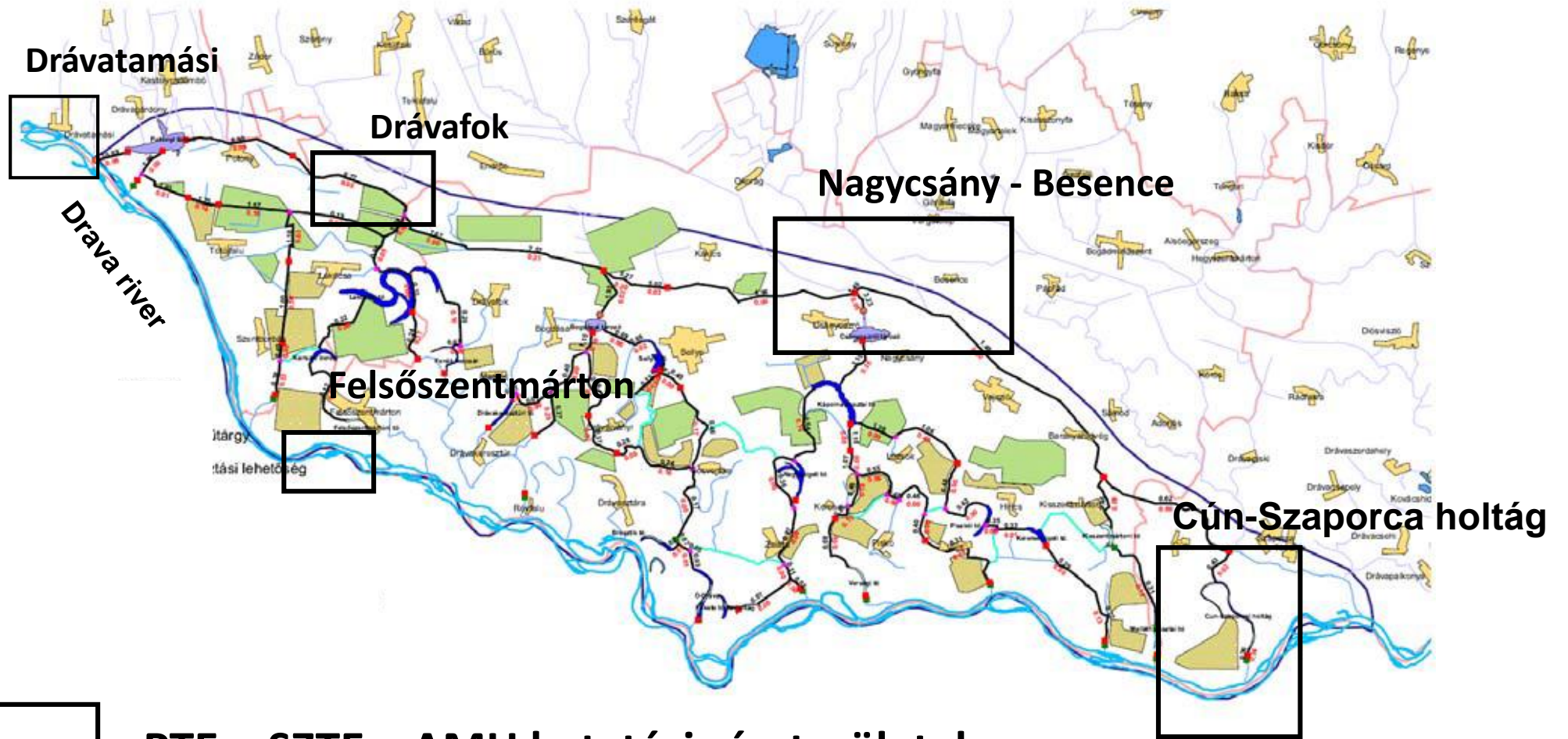
Dezső József

Lóczy Dénes, Tóth Gabriella, Czigány Szabolcs, Nagy Gábor, Halász Amadé, Molnár Ferenc, Marcin Slowik, Sipos György, Pál Dávid Gergely, Helembai Zsófia, Szabó Balázs, Ali Salem

Pécsi Tudományegyetem Földrajzi és Földtudományi Intézet

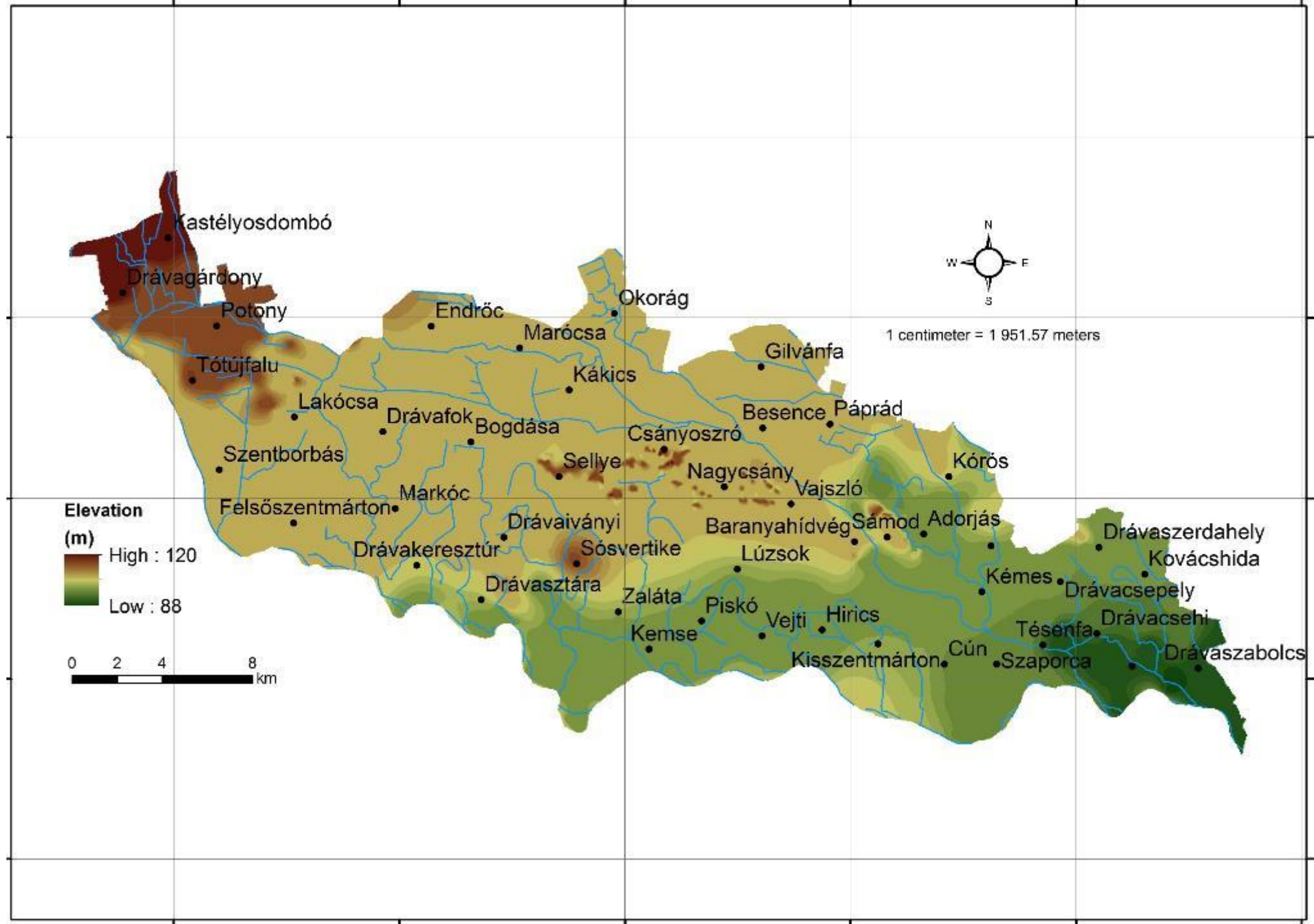
- Üledék-és talajviszonyok tanulmányozása
- Vízföldtani monitoring
- Modellfuttatások eredményei

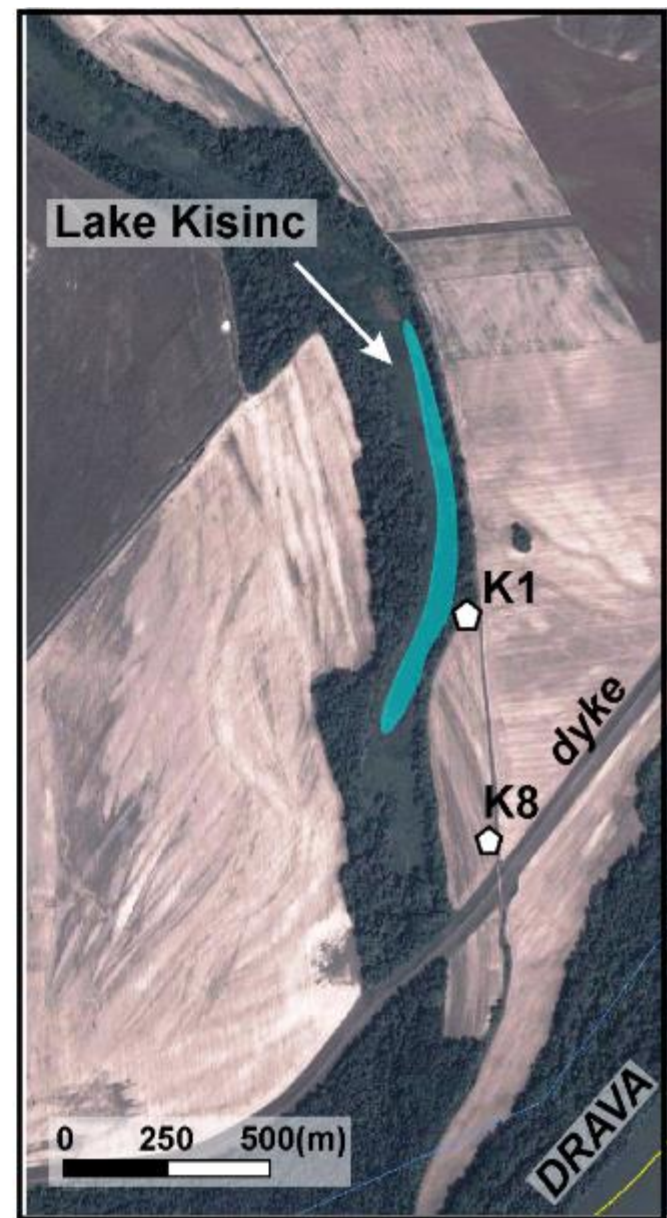
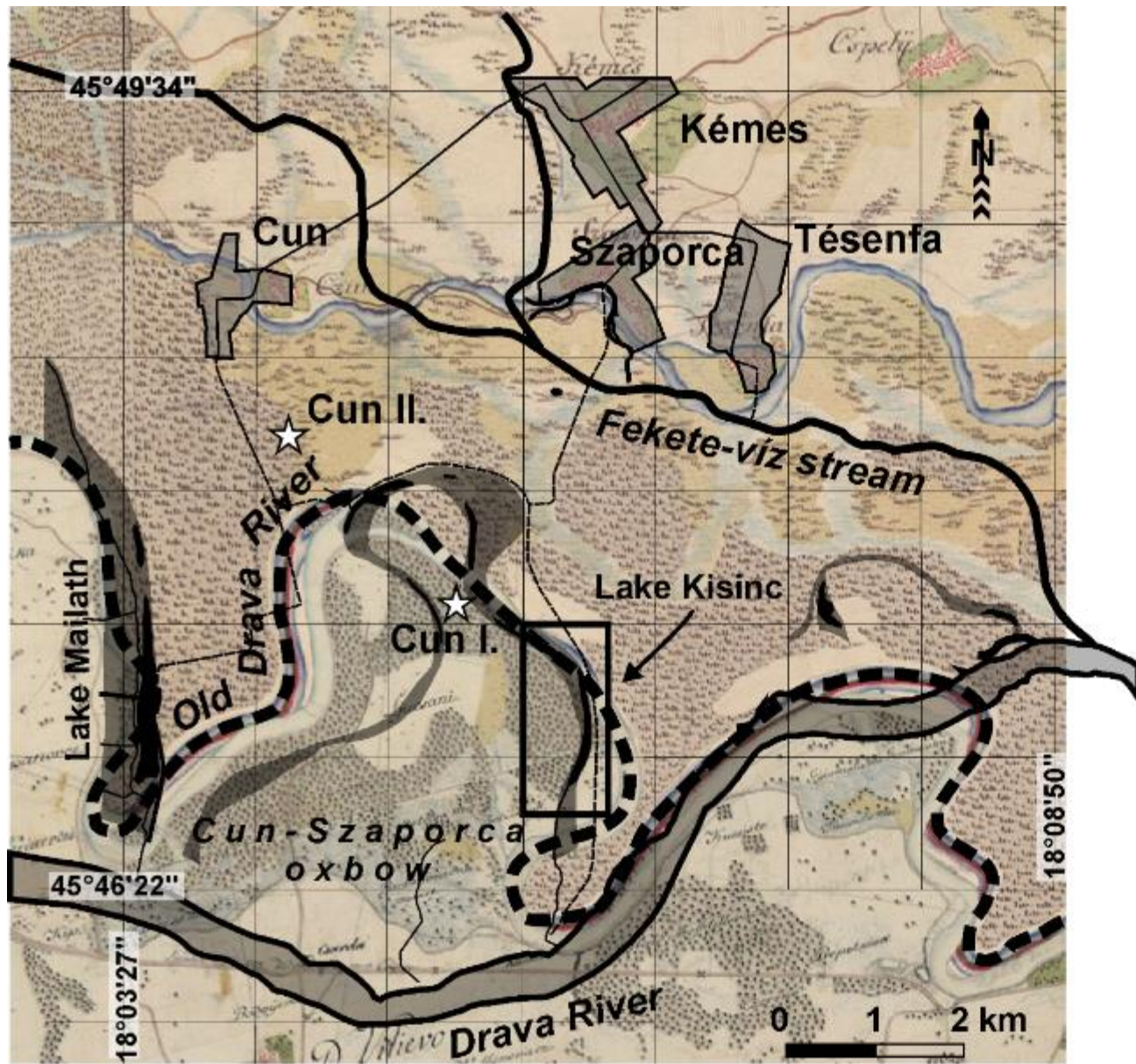

PTE - SZTE – AMU kutatási részterületek

1.

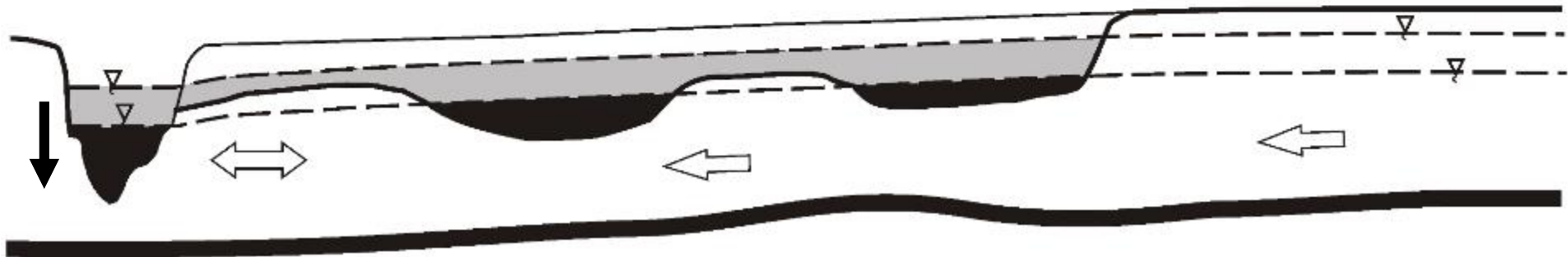
2. Cun II.

3. K8

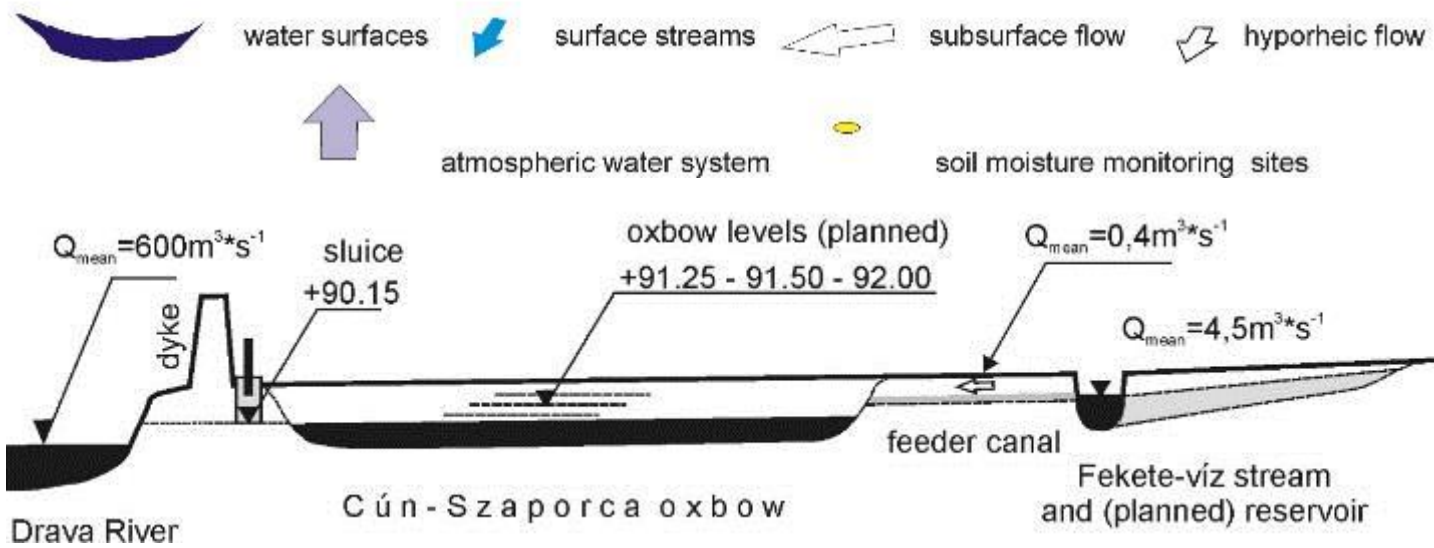
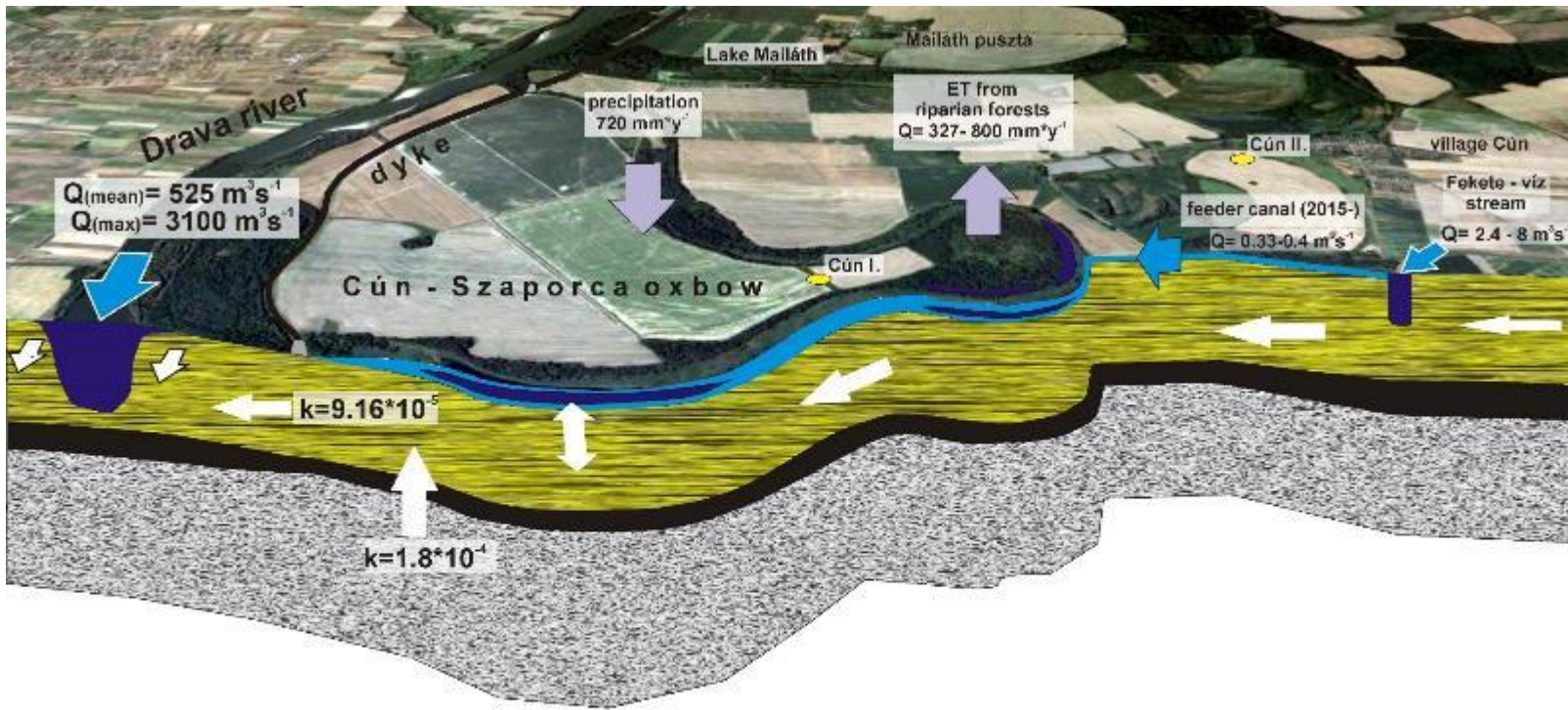
Megváltozott környezet

Folyószabályozási munkák (1842-46)

Dráva medermélyülés (~2 – 2.5 m) > talajvízszint csökkenés (~1 – 1.5m)

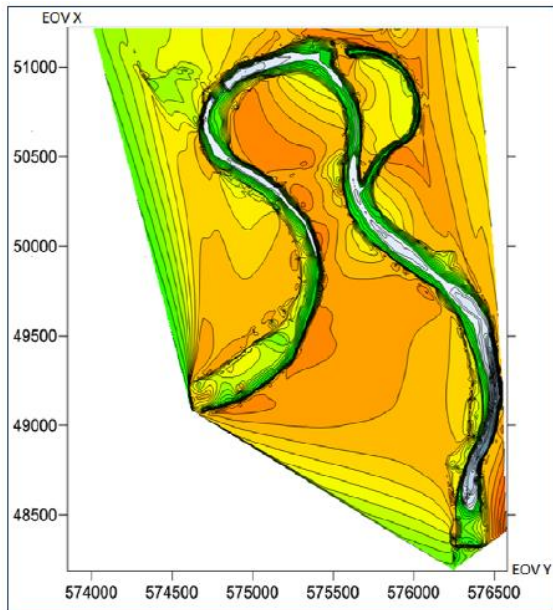

Cél: emelni a holtág vízszintjét

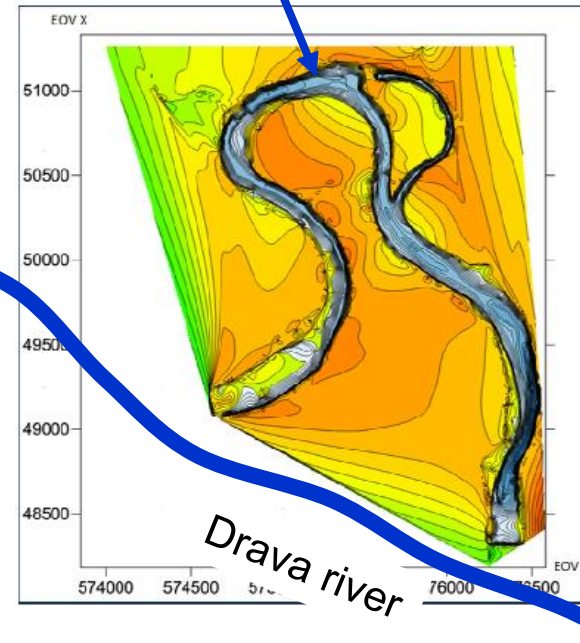
Vízutánpótlás

Fekete-víz

$Q_A = 4.4 \text{ m}^3/\text{sec}$

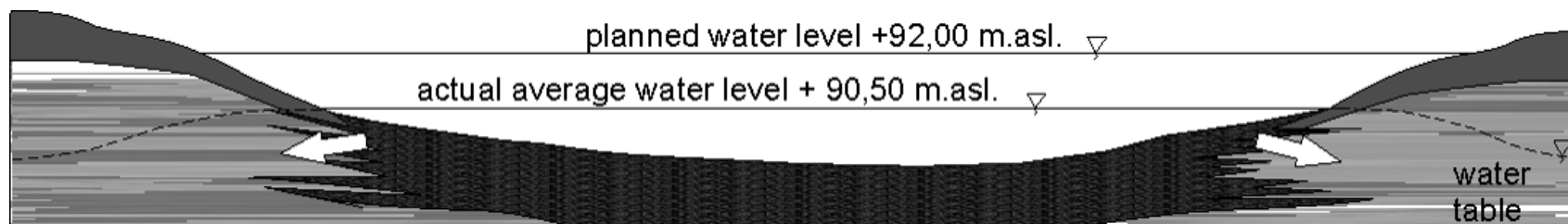
Vízigény:
515,000/
770,000 m³

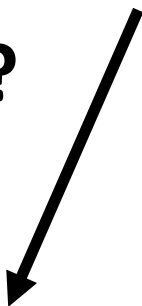
+90.50 m.B.f. >>>
A= 200,175 m² >>>

+91.25 / 92.00 m.B.f.
A= 186,625 / 727,300 m²

$Q_A = 500 \text{ m}^3/\text{sec}$

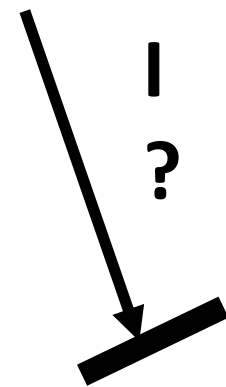
E
L
E
N
G
E
D
I
?

Kérdések és vizsgálatok: Üledékek (biogén akkumuláció) eléggé vízzáróak?

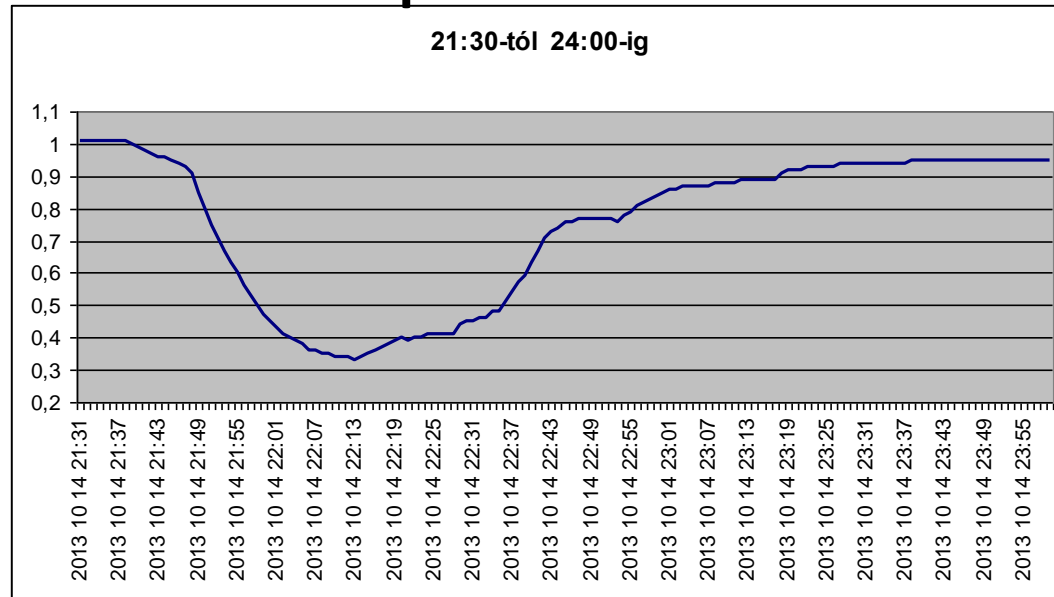
1. Felszíni és felszín alatti víztestek kölcsönhatása
2. Üledékek vízvezető képessége

N
E
M
E
N
G
E
D
I
?

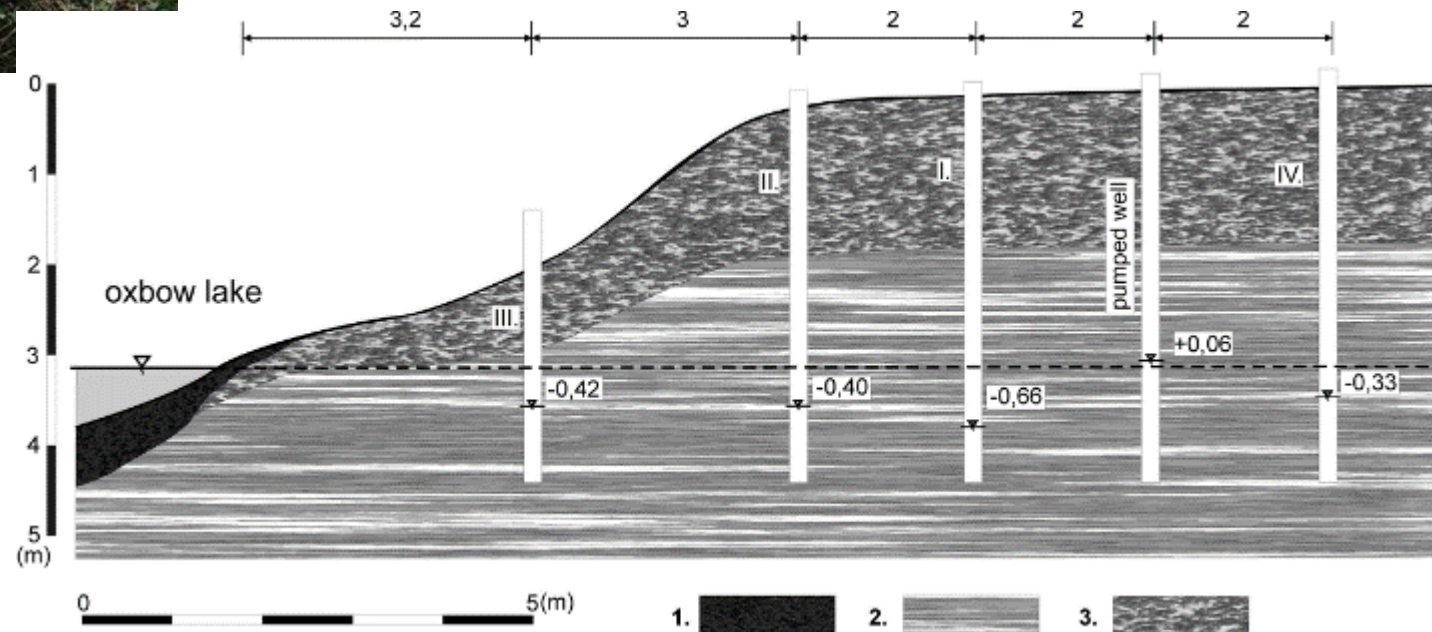

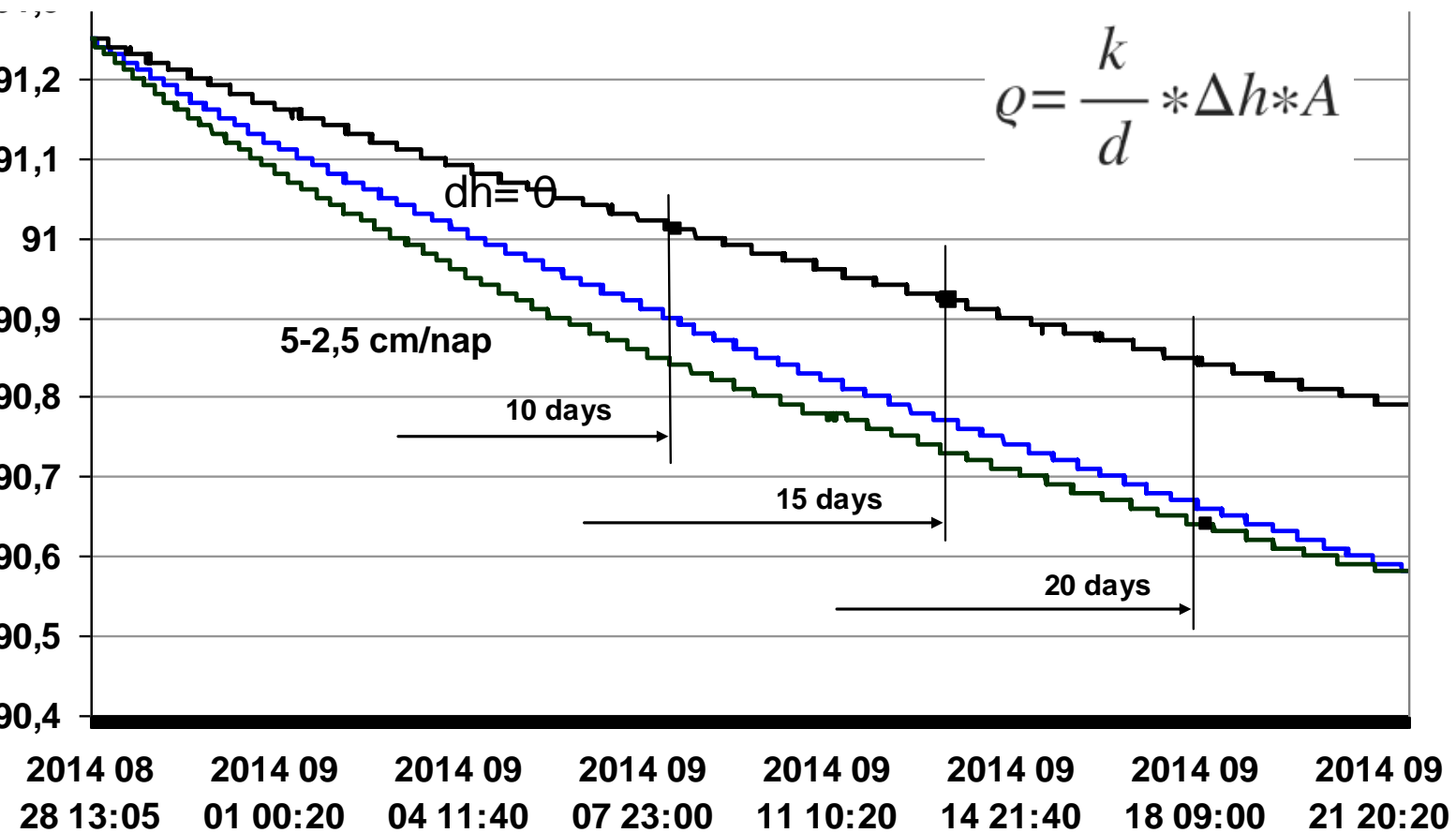
2, holtág és környezete közti hidraulikai kapcsolat

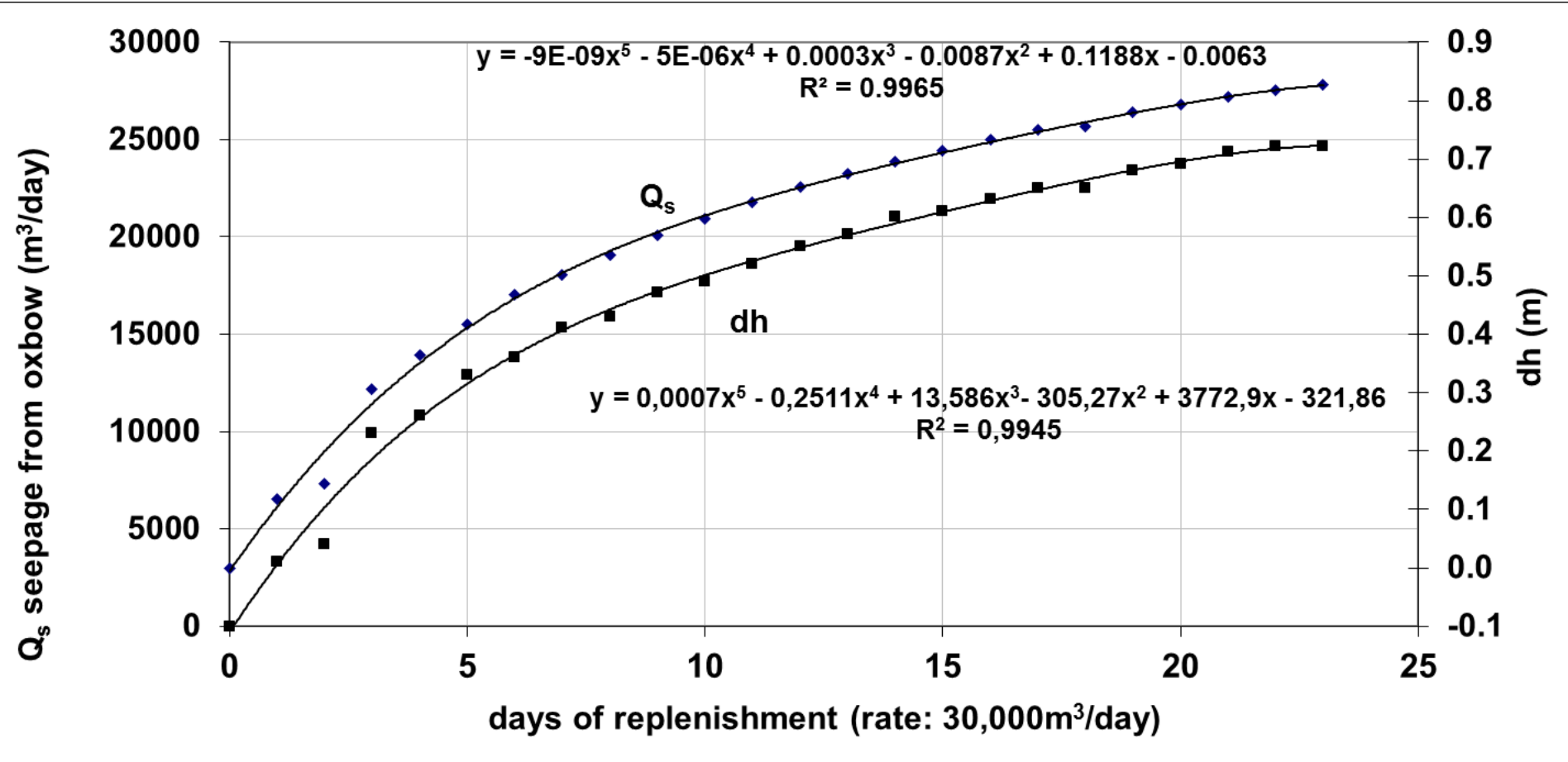

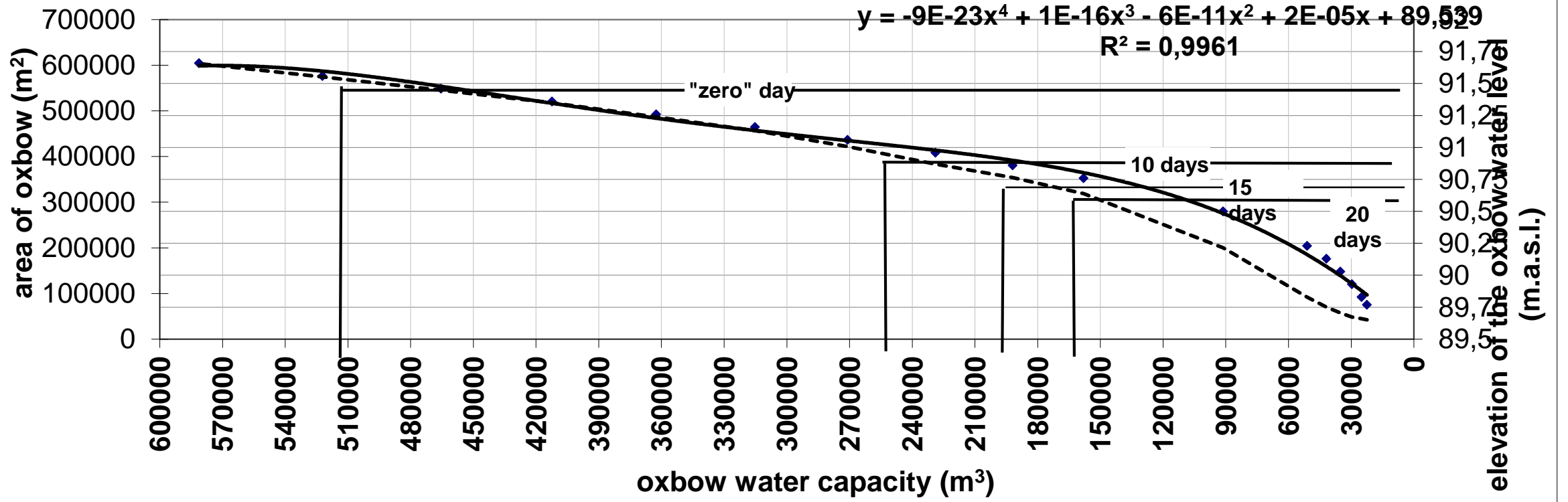
Holtág vízsz.:
2013.10.14. 15:40
+90,50 mBf

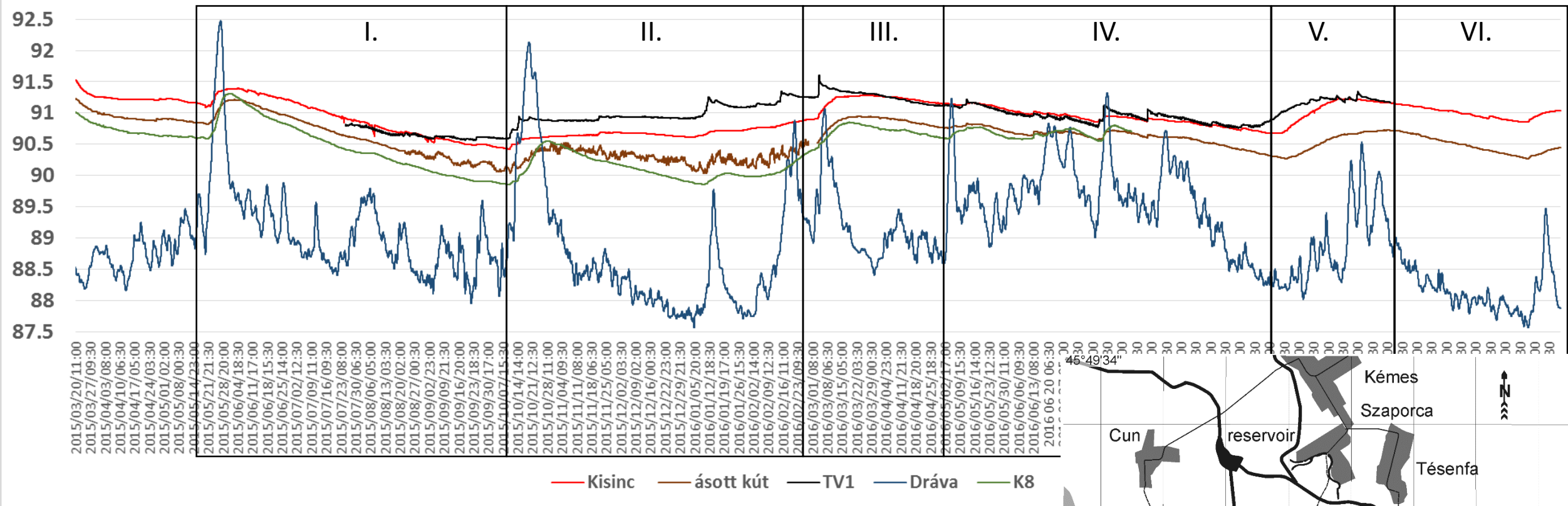
Eredmény:
 egy hónap alatt 70 cm vízvesztéség
 Félig átteresztő, vízzáró rétegek:
 $k = 2.82 \cdot 10^{-7} - 8,37 \cdot 10^{-8}$

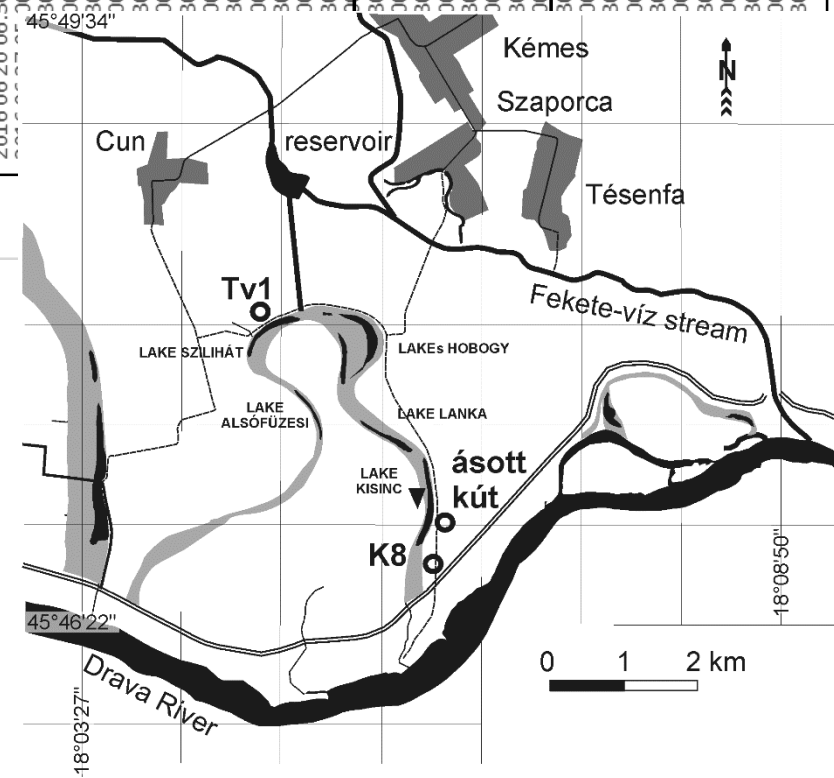

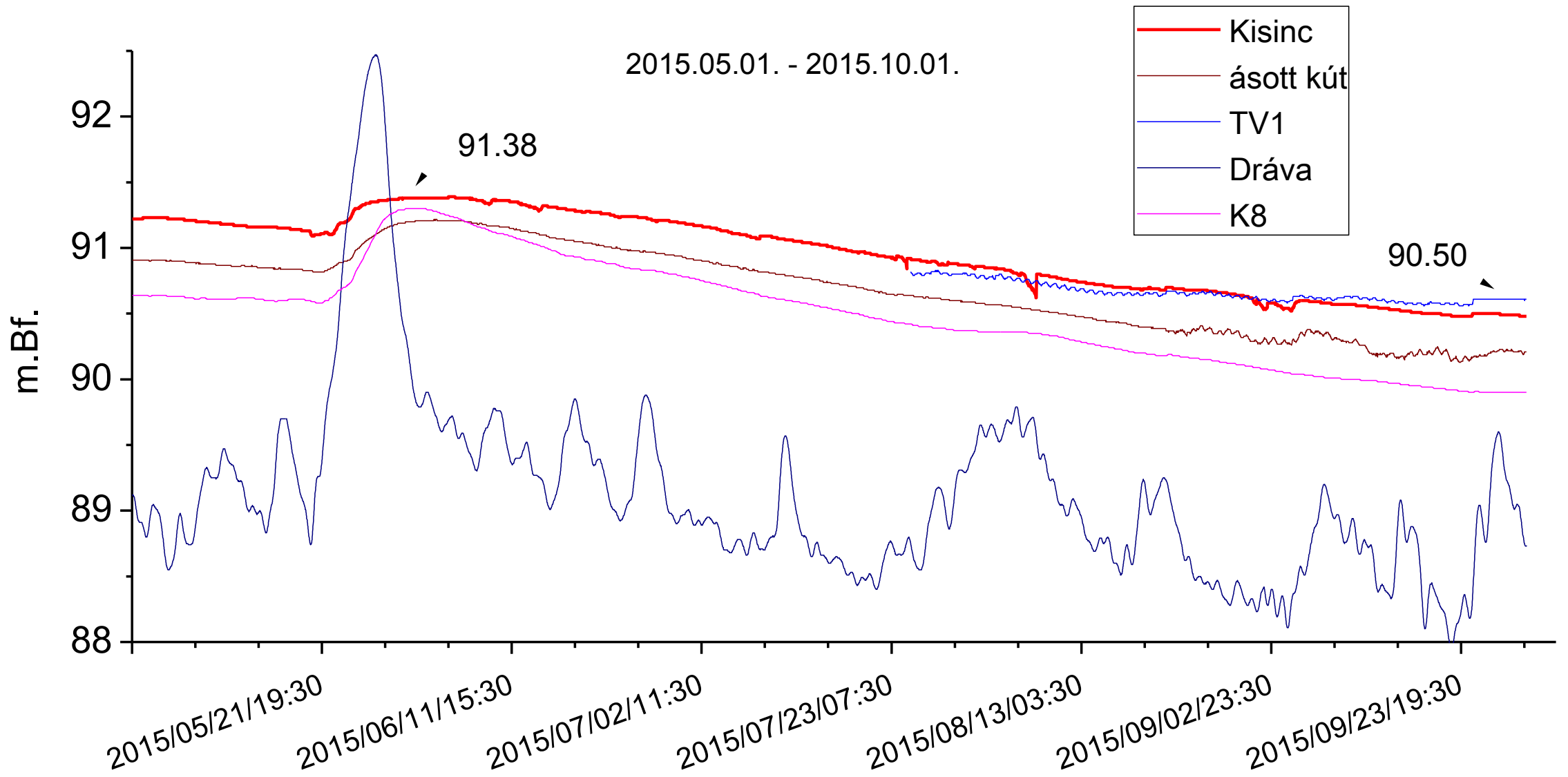
Cún-Szaporca holtág (Kisinci-tó) és környezetének vízszintingadozásai 2015 03 - 2017 02

I.	Intenzív csapadék – leürülés	2015.05.01 – 2015.10.01.
II.	Stabil, kissé növekvő vízszint – csökkenő tetőző Dráva vízszint	2015.10.01.- 2016.02.29.
III.	Első feltöltés	2016.03.03. – 2016.05.01.
IV.	Viszonylag stabil vízszint	2016.05.01. – 2016.09.22.
V.	Második feltöltés	2016.09.22. – 2016.11.03.
VI.	Téli csapadékmentes periódus	

I. periódus

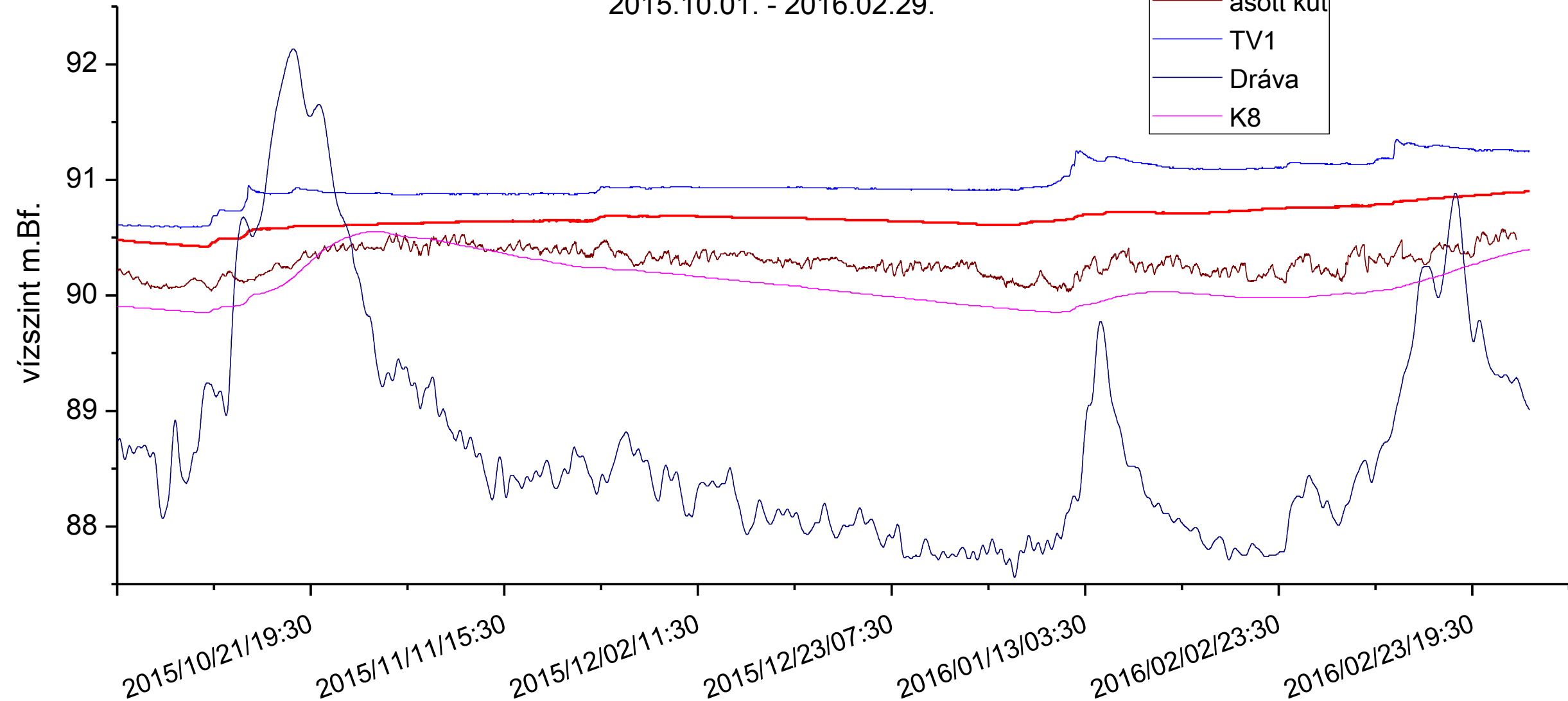

2015. március

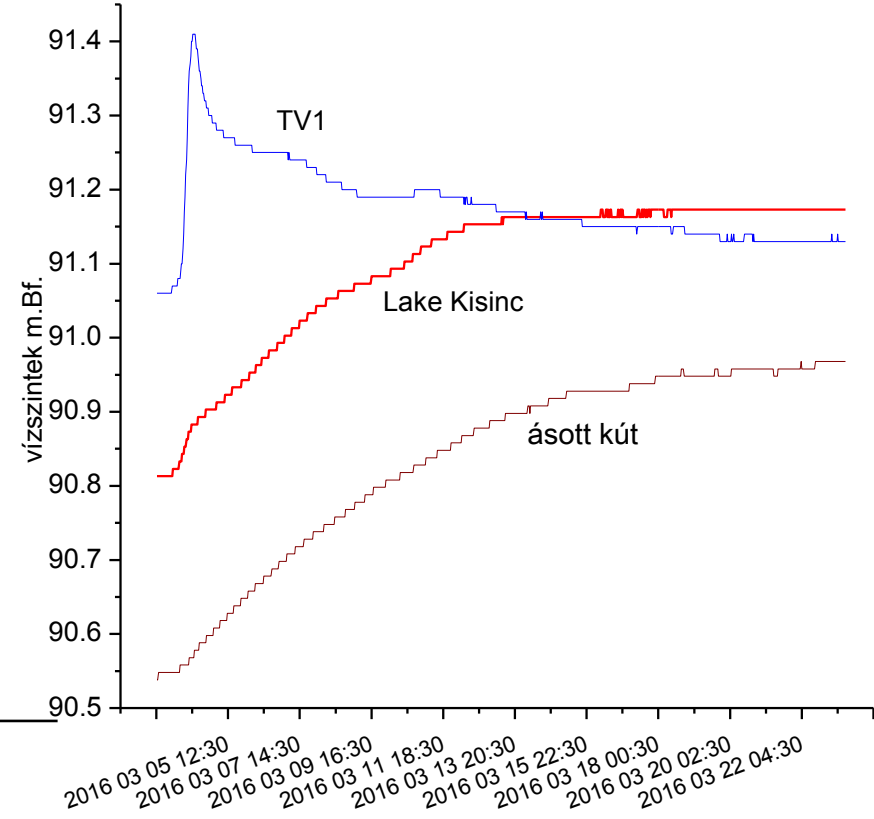
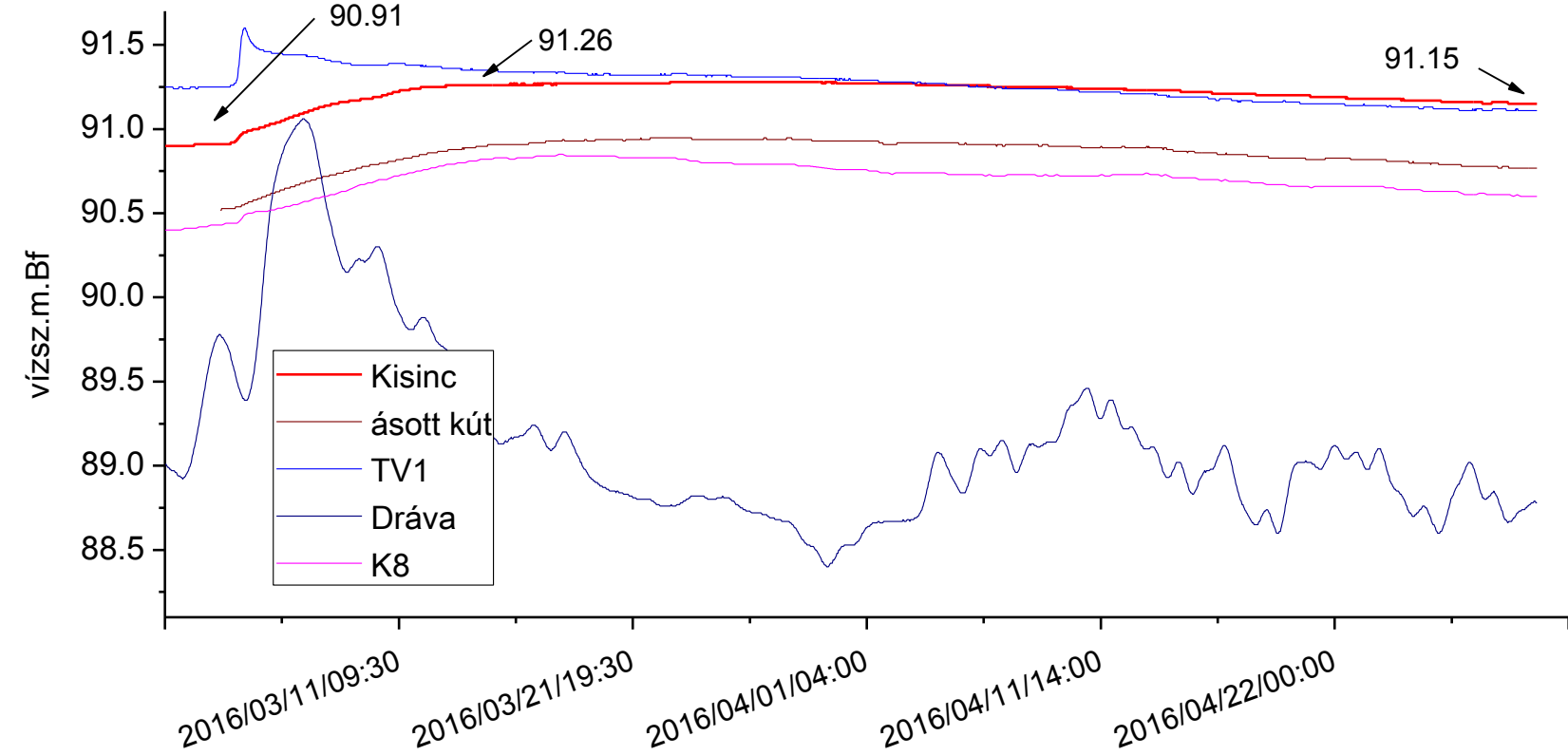
II. periódus

2015.10.01. - 2016.02.29.

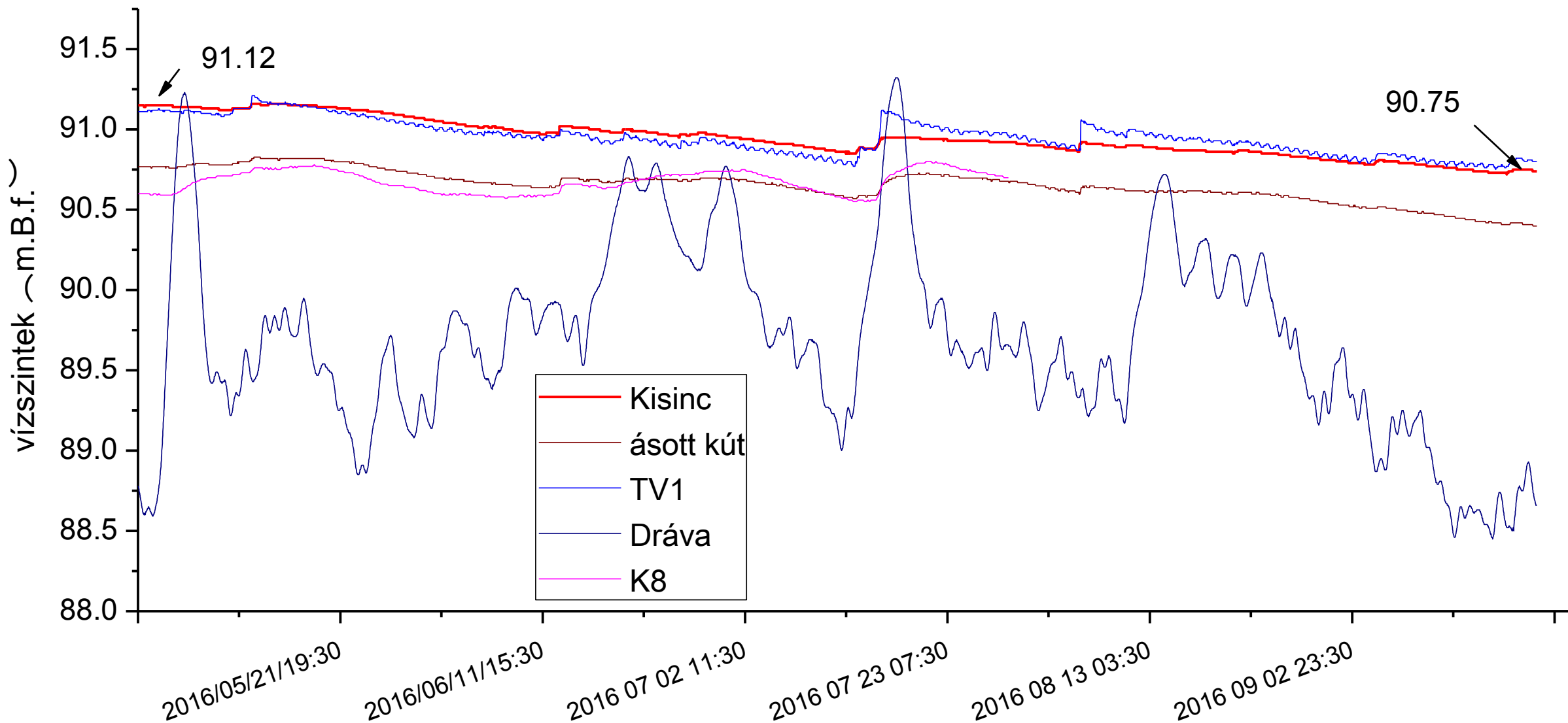

Első feltöltés

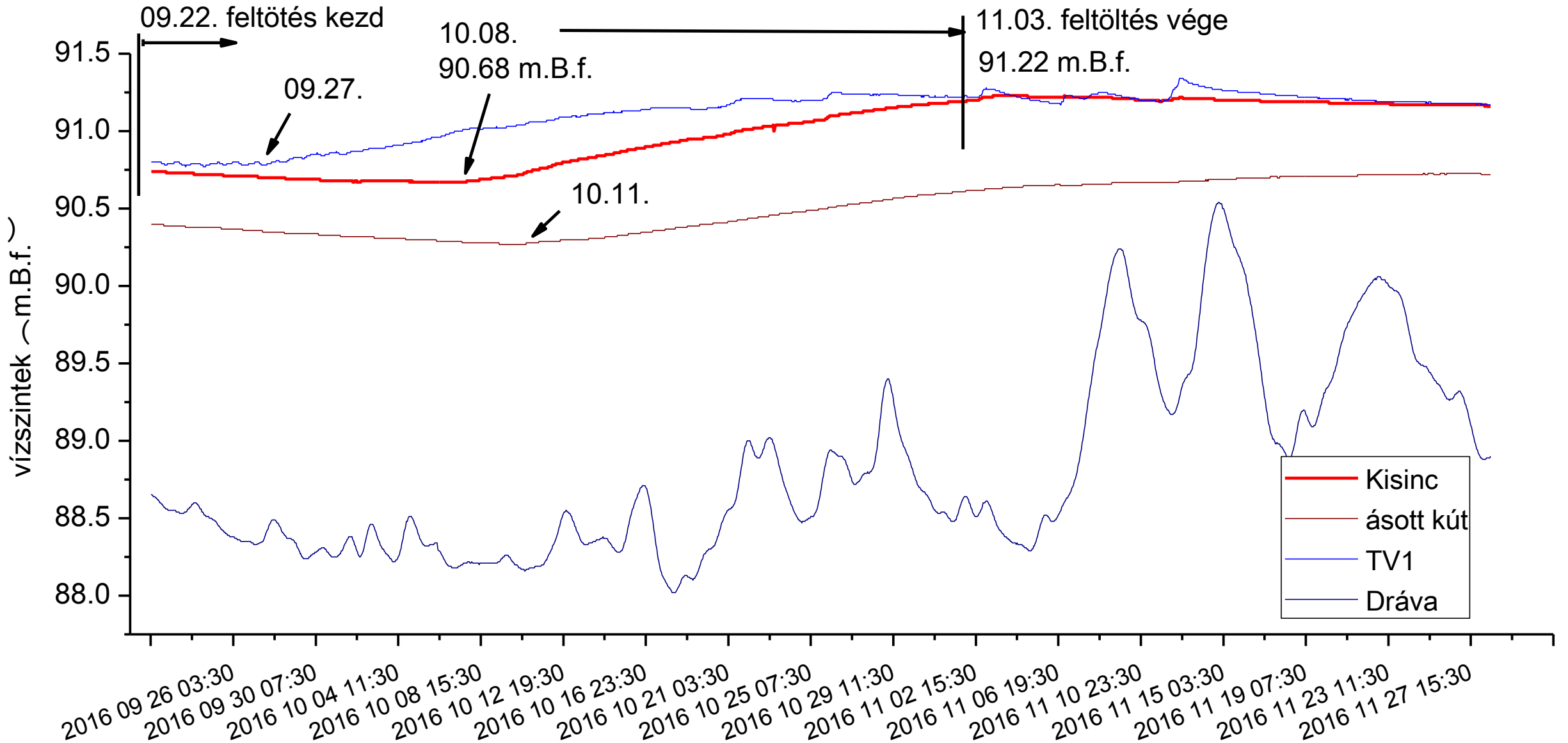
2016.03.03. - 2016.05.01.

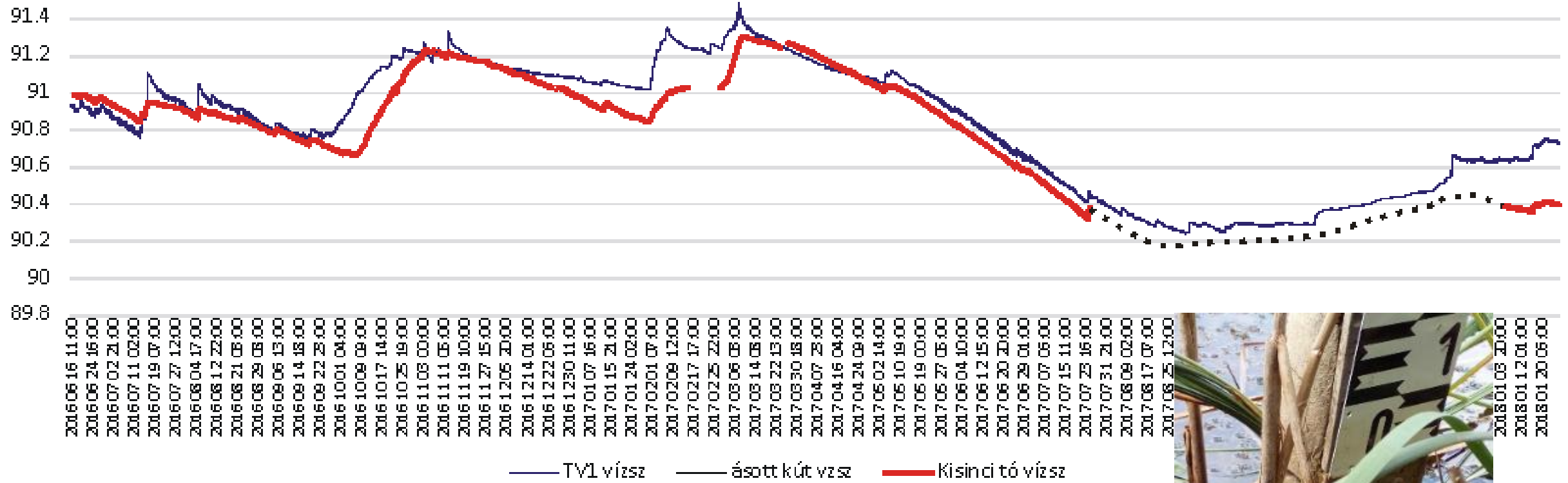
IV. Periódus 2016.05.01. – 2016.09.22.

Második feltöltés

2016.06.16. – 2018. 01. 20-ig

Képanalízis: talaj- és üledéktípusok

konceptió:

1. eltérő szín – eltérő vízgazdálkodási típus
2. szín intenzitás függ a (homogén) texturális tulajdonságoktól
3. vertikális kiterjedés: homogén a nyílt tükrű rendszerre nézve
4. talajfeltárások adatbázisa elegendő a vízgazdálkodási tulajdonságok tisztázásához

Example 1 >> Ipacsfa II.
input

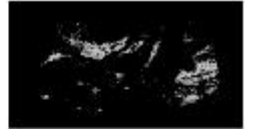
adjust (ImageJ)

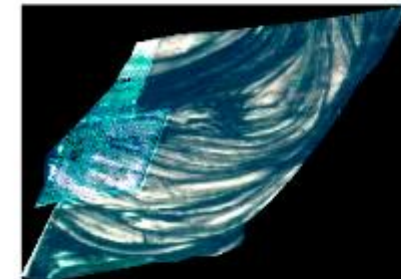
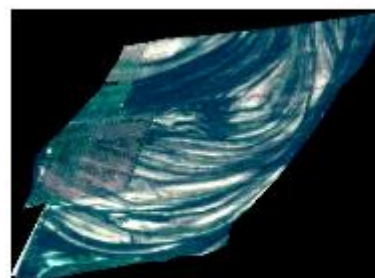
convert 8 bit

multi Otsu treshold

Example 2 Drávasztára

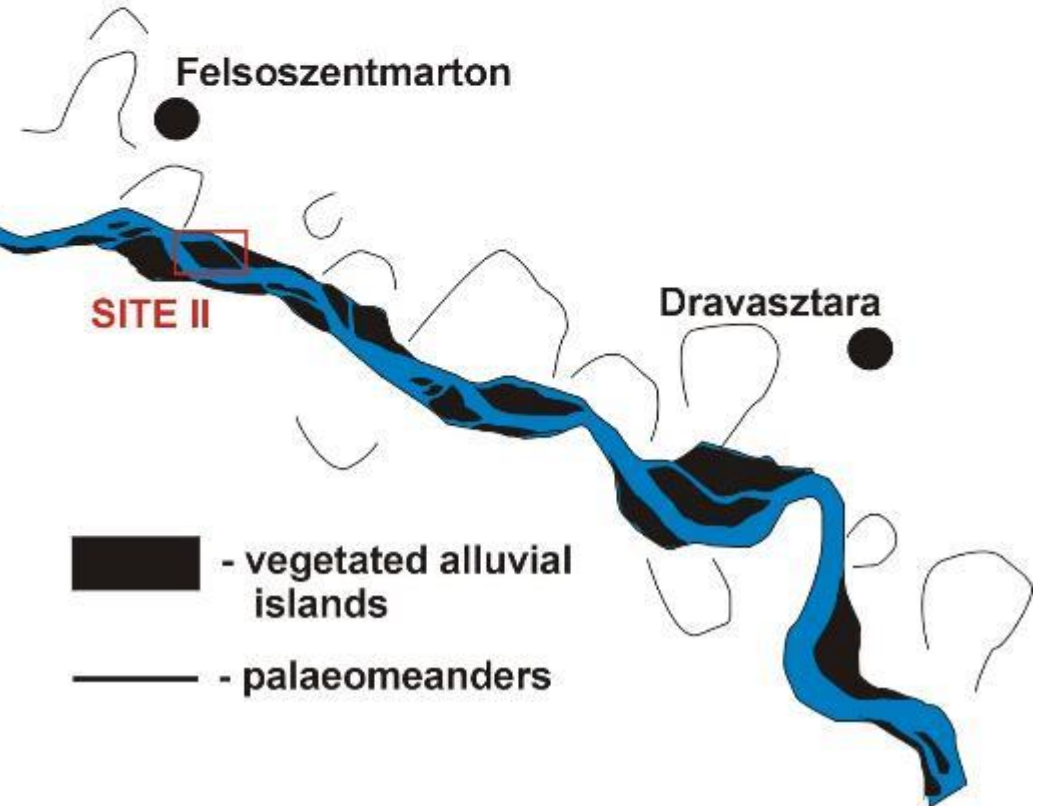
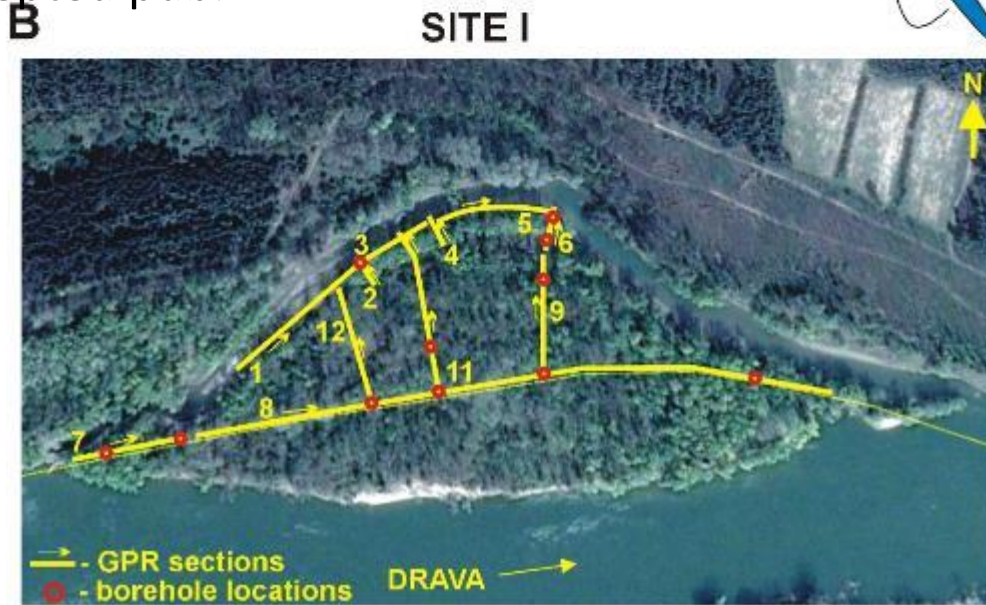
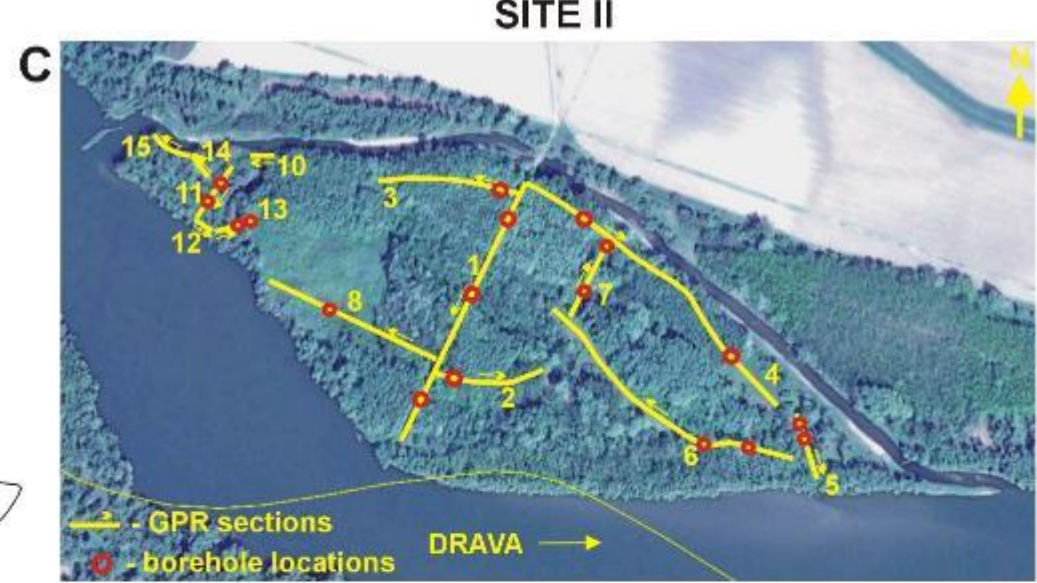
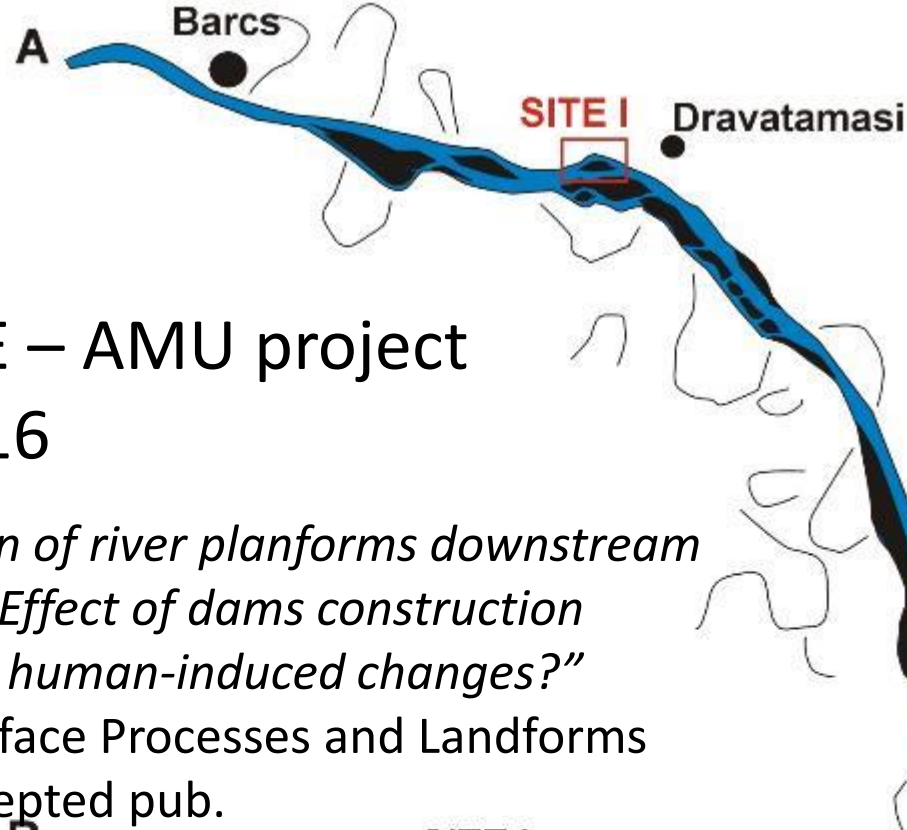

convert 8 bit

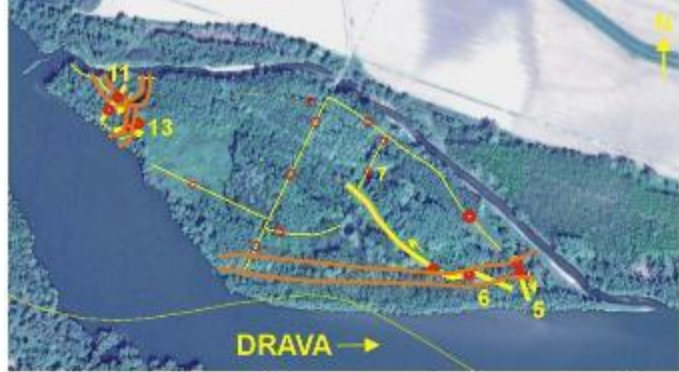

PTE – AMU project 2016

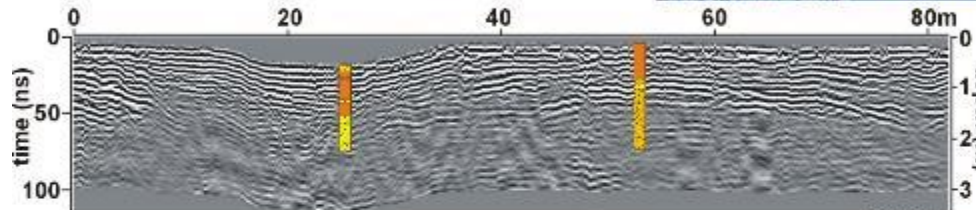
„Evolution of river planforms downstream
of dams. Effect of dams construction
or earlier human-induced changes?“
Earth Surface Processes and Landforms
2018 accepted pub.

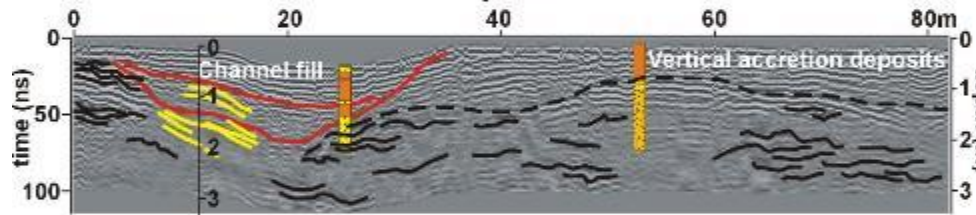
- - vegetated alluvial islands
- - palaeomeanders

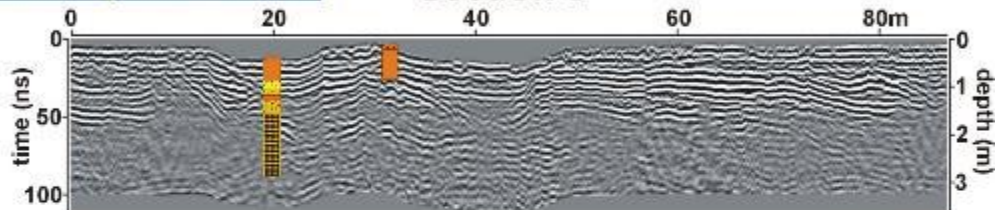
Section 11

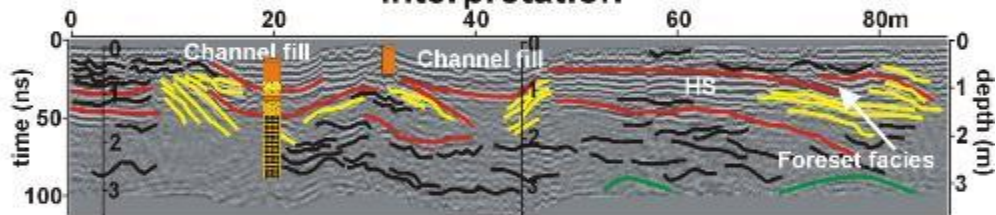
Interpretation

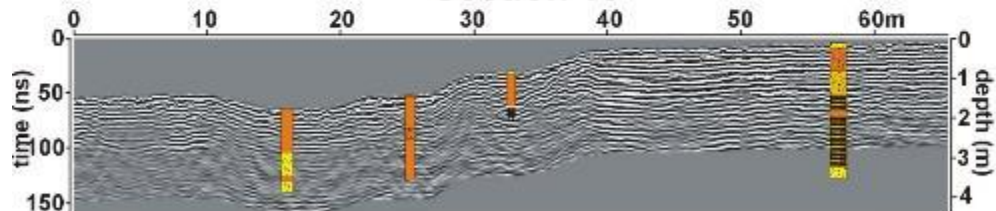
Section 5

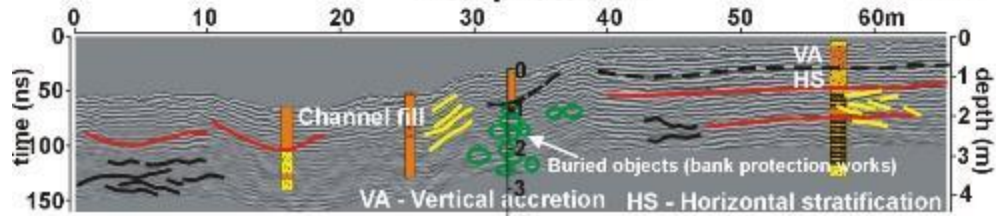
Interpretation

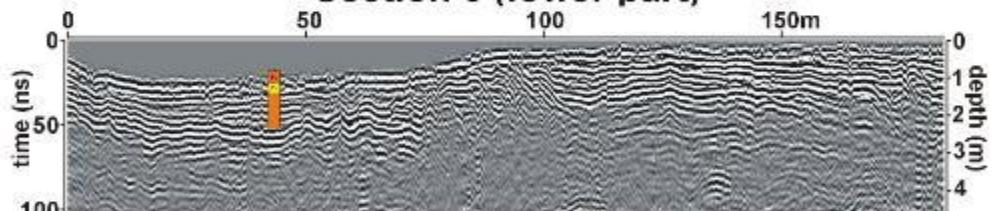
Section 13

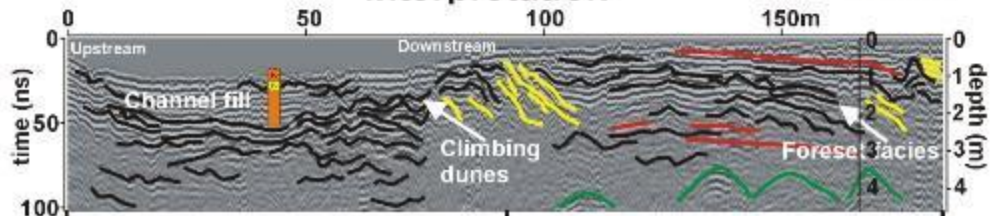
Interpretation

Section 6 (lower part)

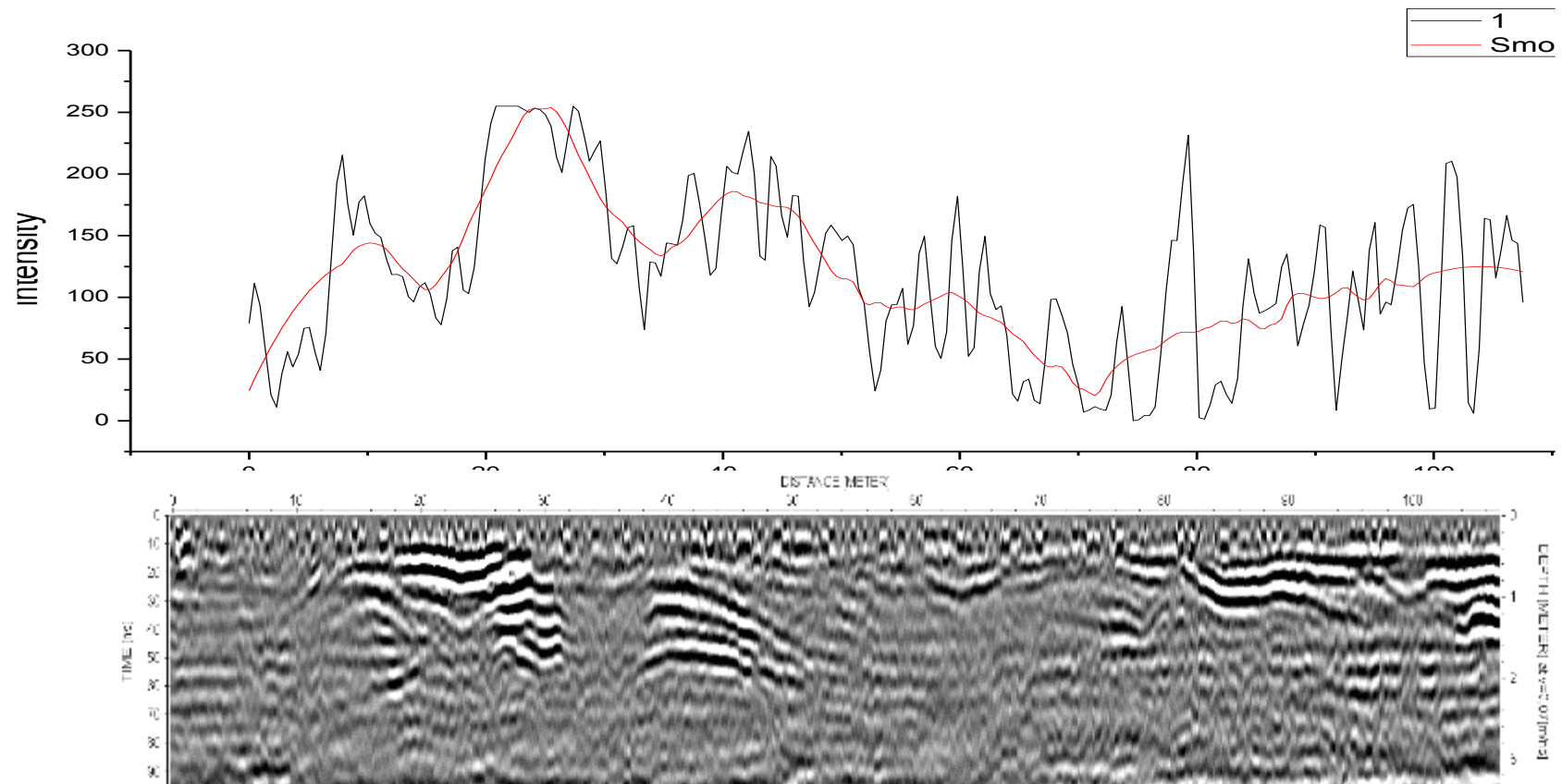
Interpretation

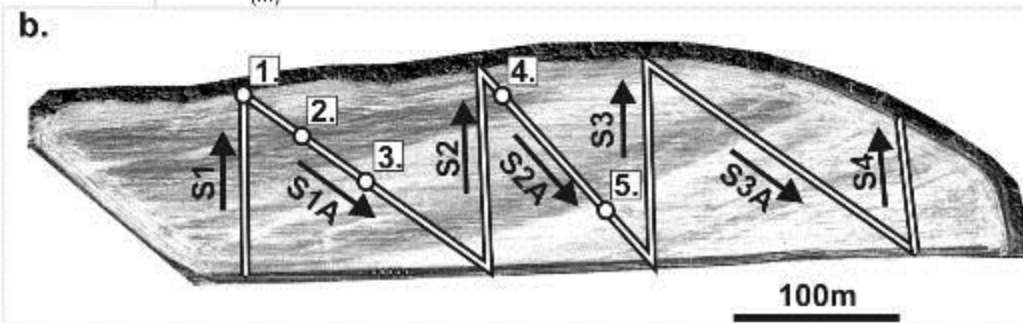
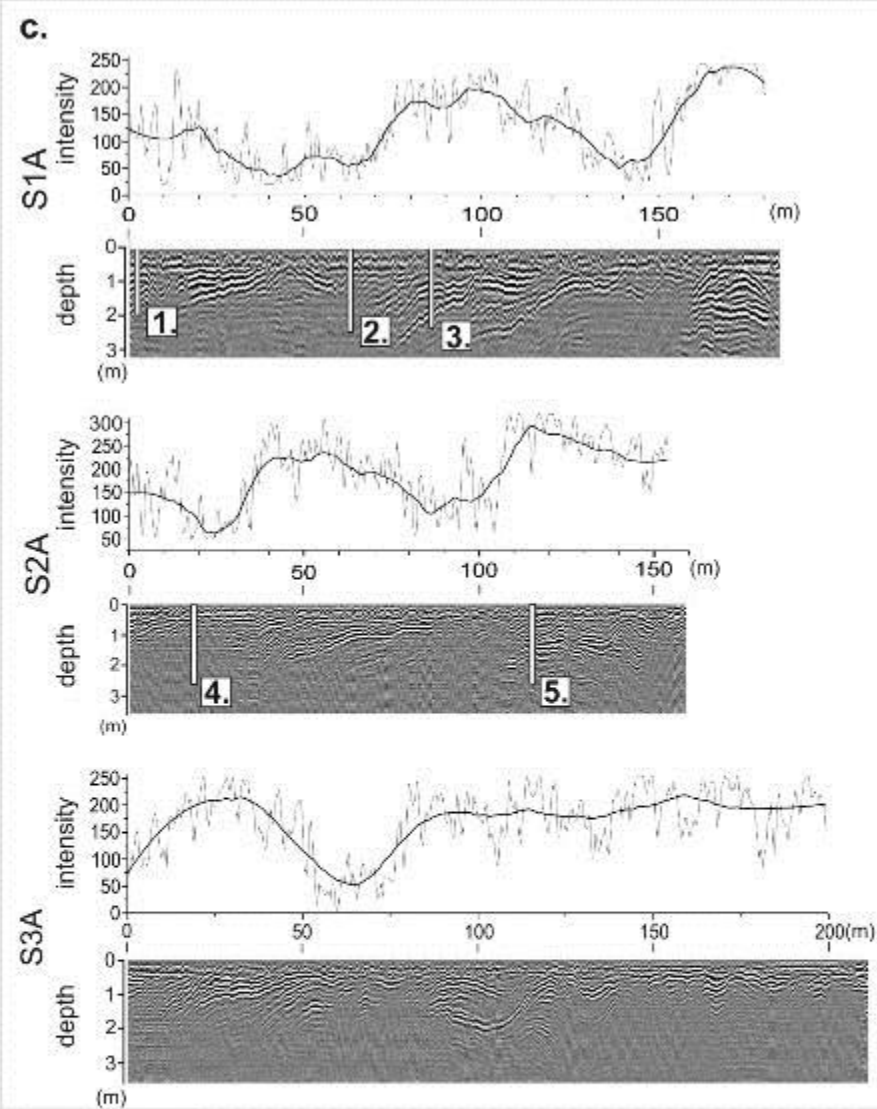
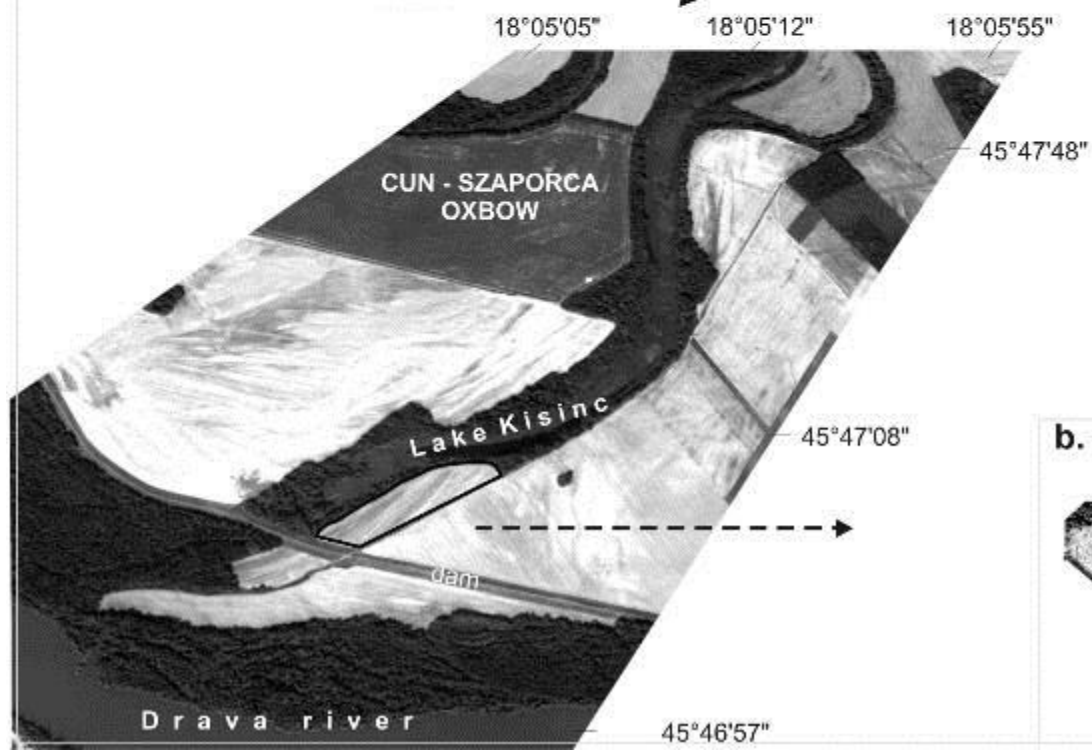
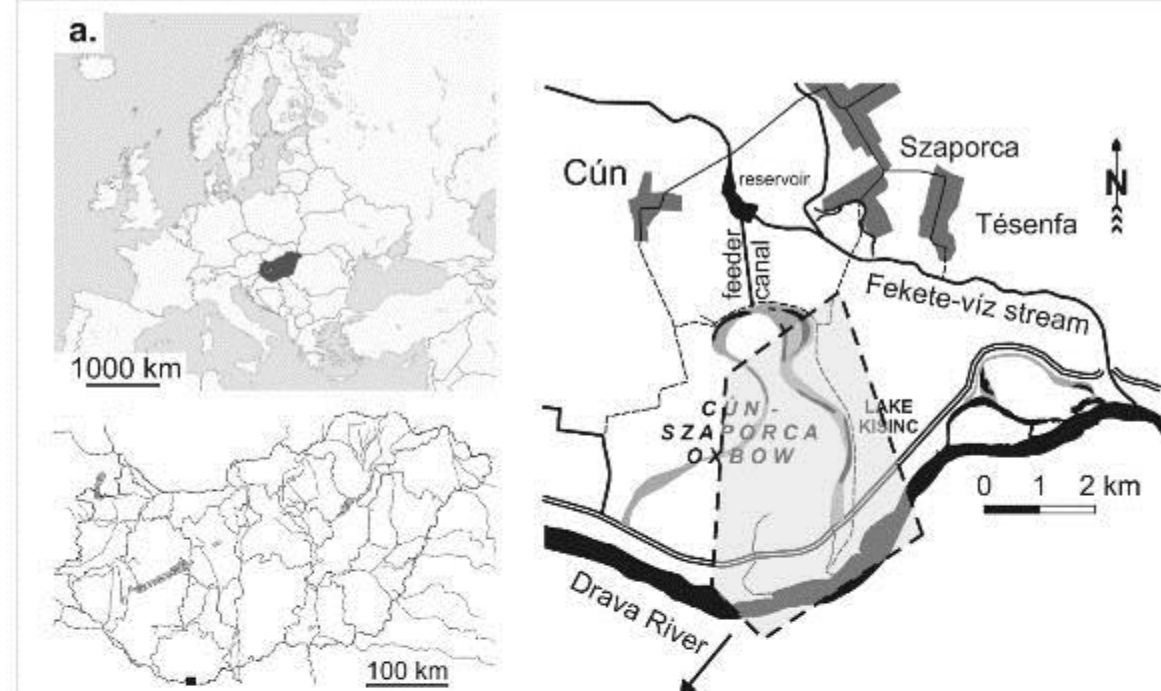

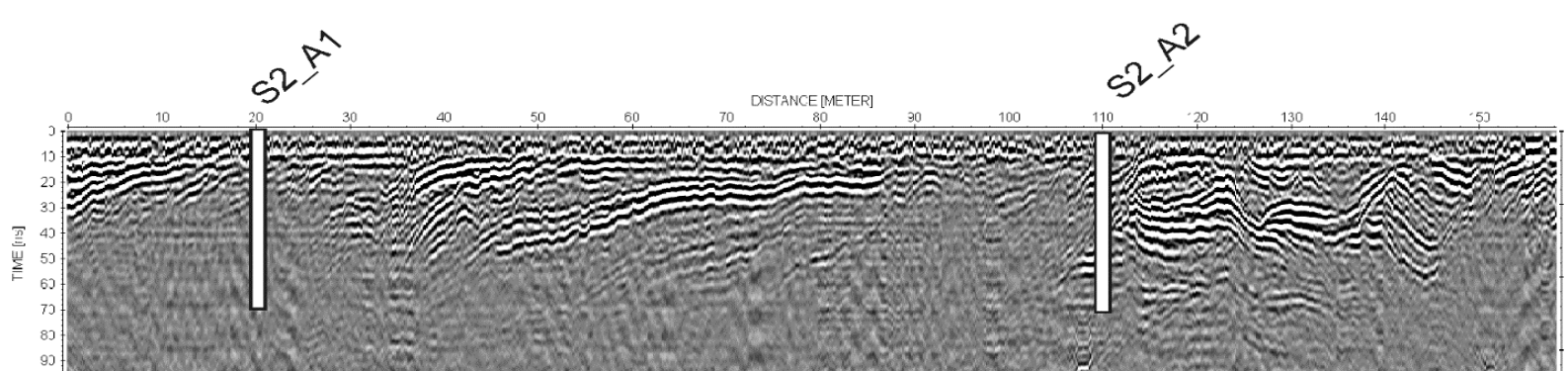
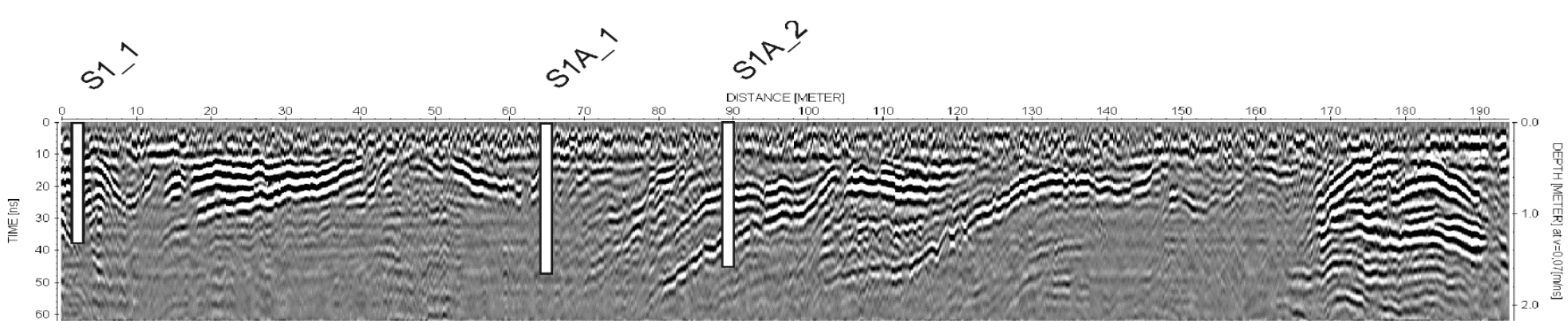
Direction across the island

Direction from upstream to downstream

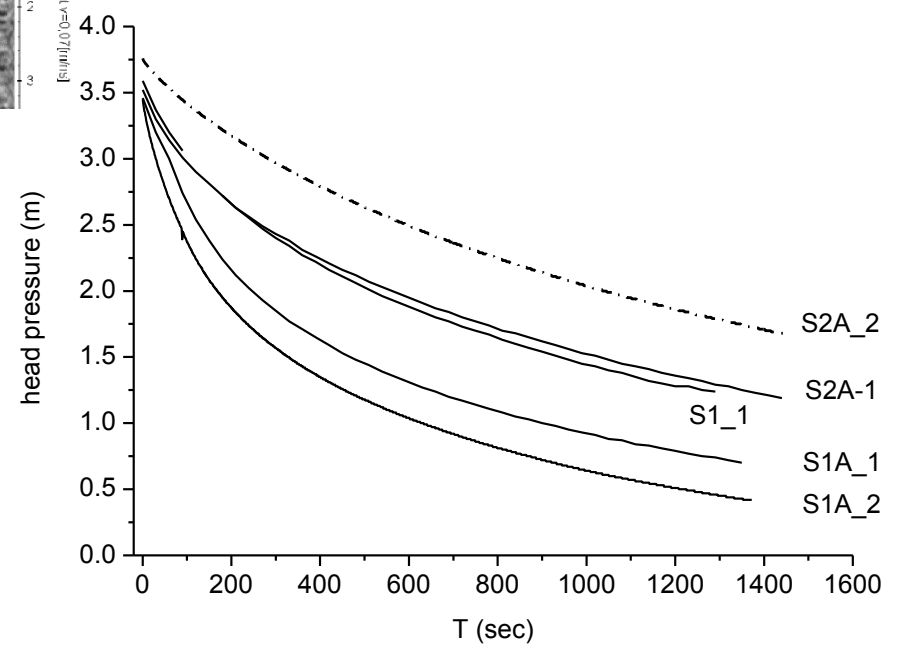
GPR és képanalízis

Helyszíni szivárgáshidraulikai vizsgálatok

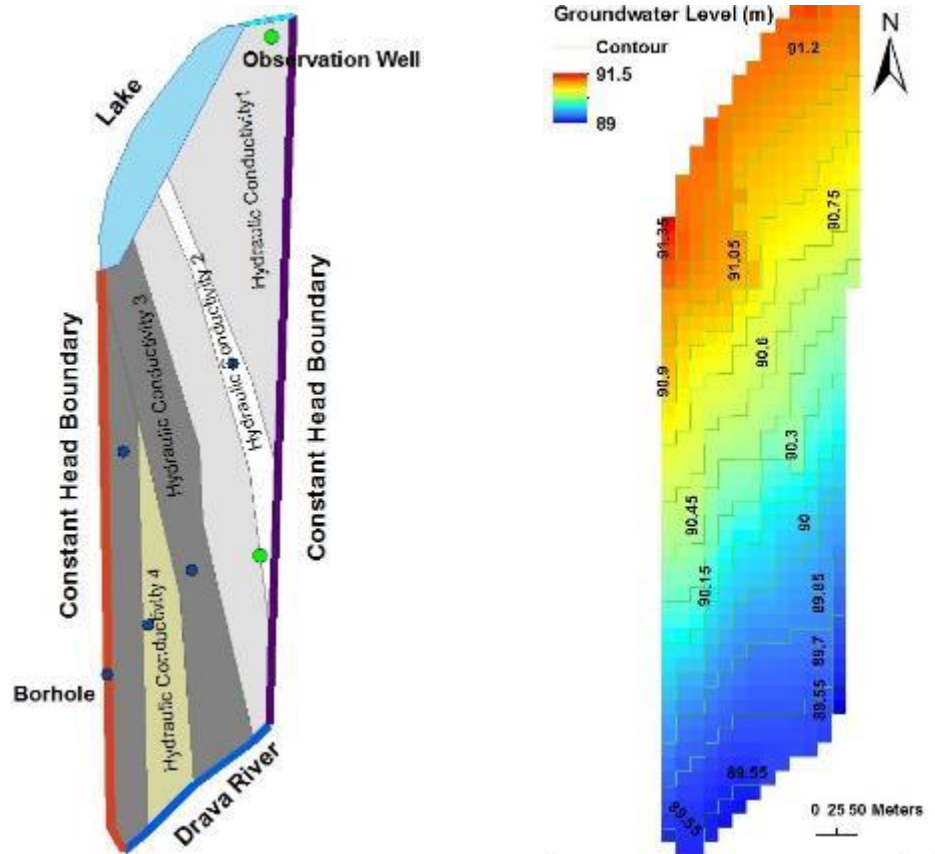

Modellfuttatások I. visual MODFLOW, MODFLOW FLEX; II. HYDRUS 1D, HYDRUS 2D

I. FELSZÍNI – FELSZÍN ALATTI VÍZTESTEK KÖZÖTTI KÖLCSÖNHATÁSOK

DEZSŐ ET AL: RANDOMLY LAYERED FLUVIAL SEDIMENTS INFLUENCED GROUNDWATER-SURFACE WATER INTERACTION

VIENNA 2017

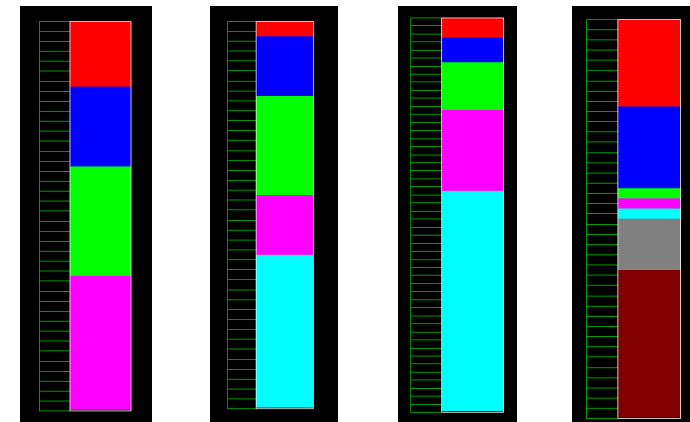
II. KAPILLÁRIS VÍZVEZETŐKÉPESSÉG - EVAPOTRANSPIRÁCIÓ

MONITORING OF SOIL MOISTURE DYNAMICS IN FLOODPLAIN ENTISOLS UNDER SIMULATED DROUGHT

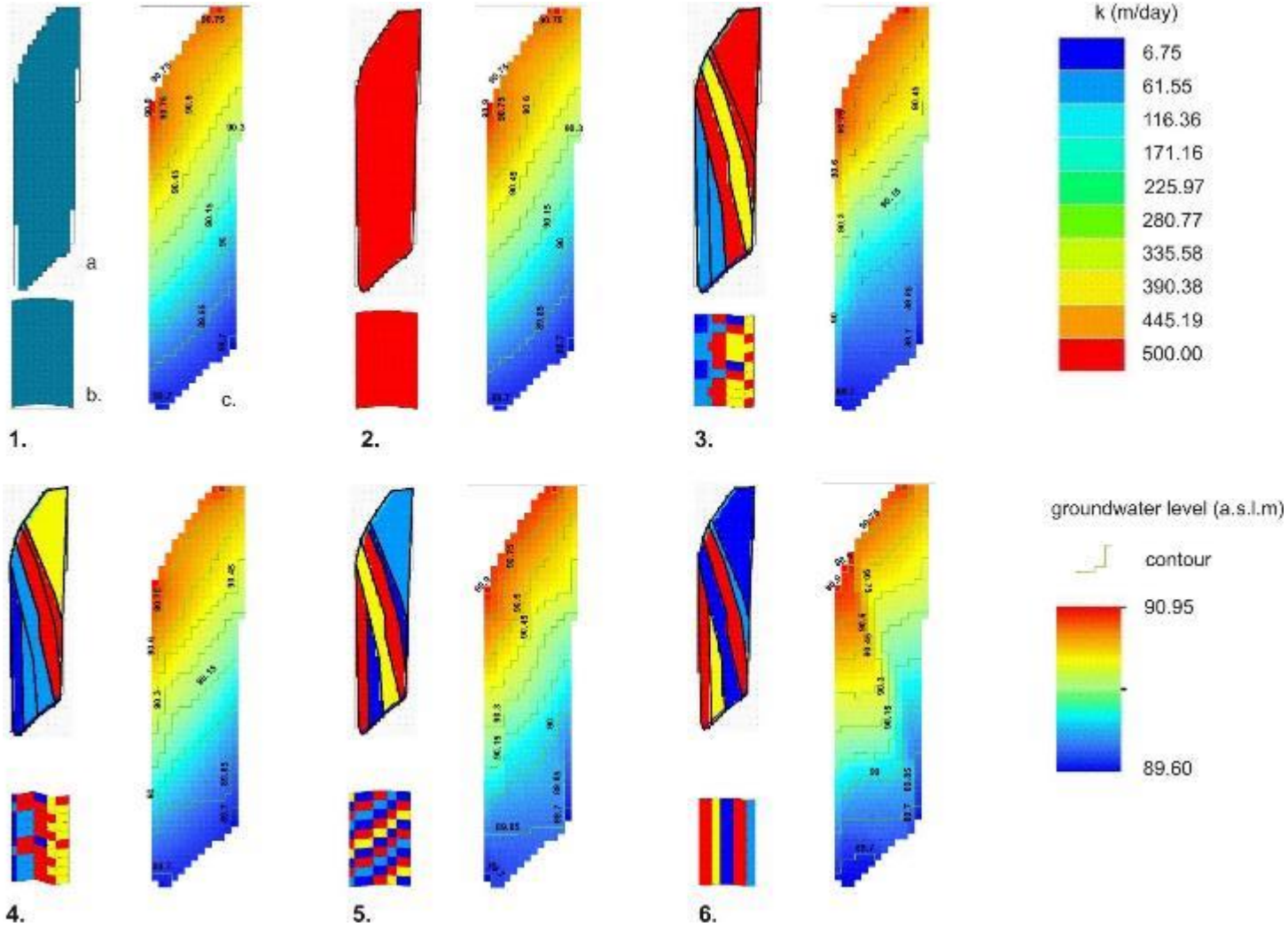
II.a. Talajszelvény-típusok térbeli kiterjedésének számítása

II.b. 54 talajszelvény x 3 vízállás scenárió

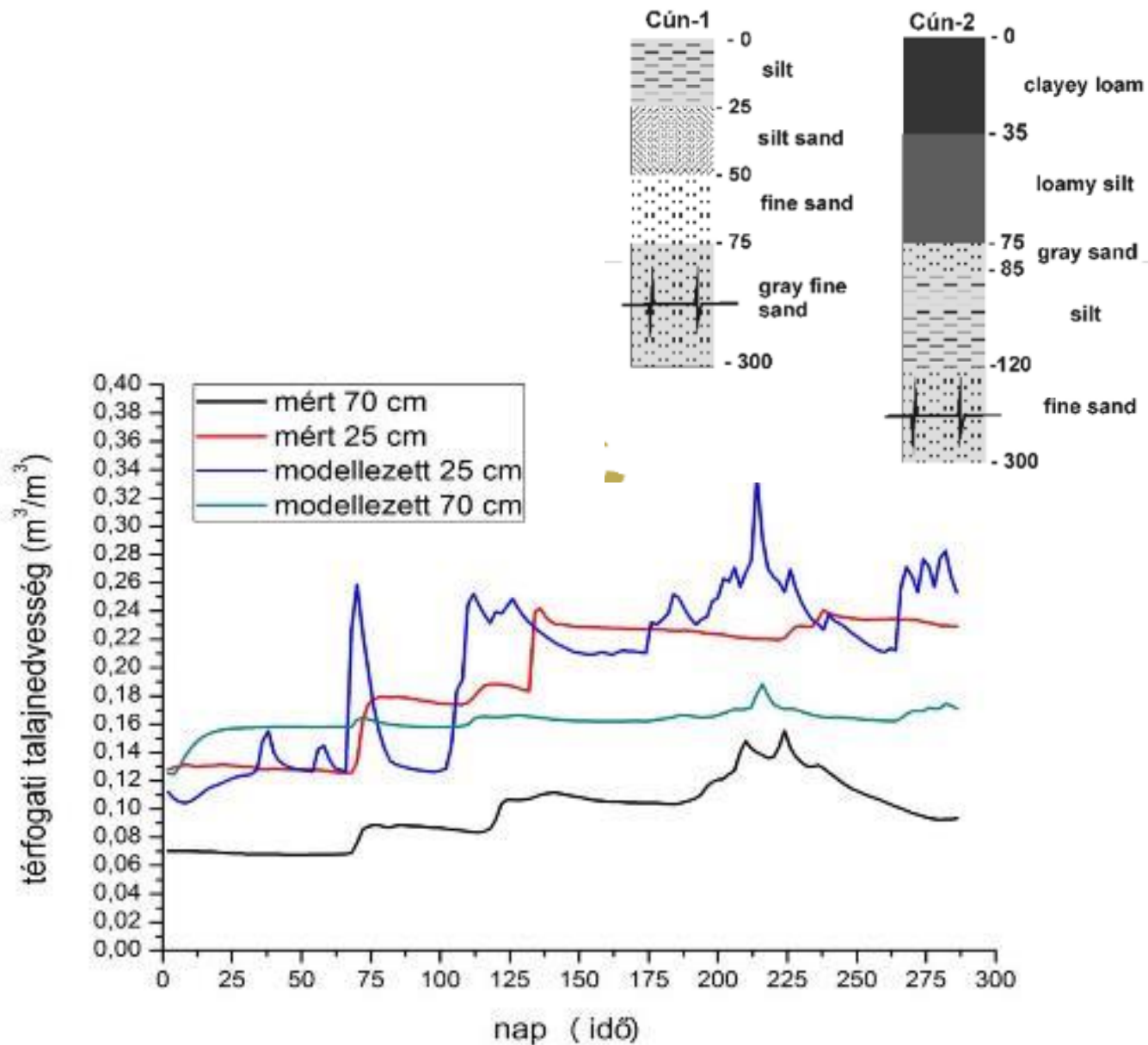
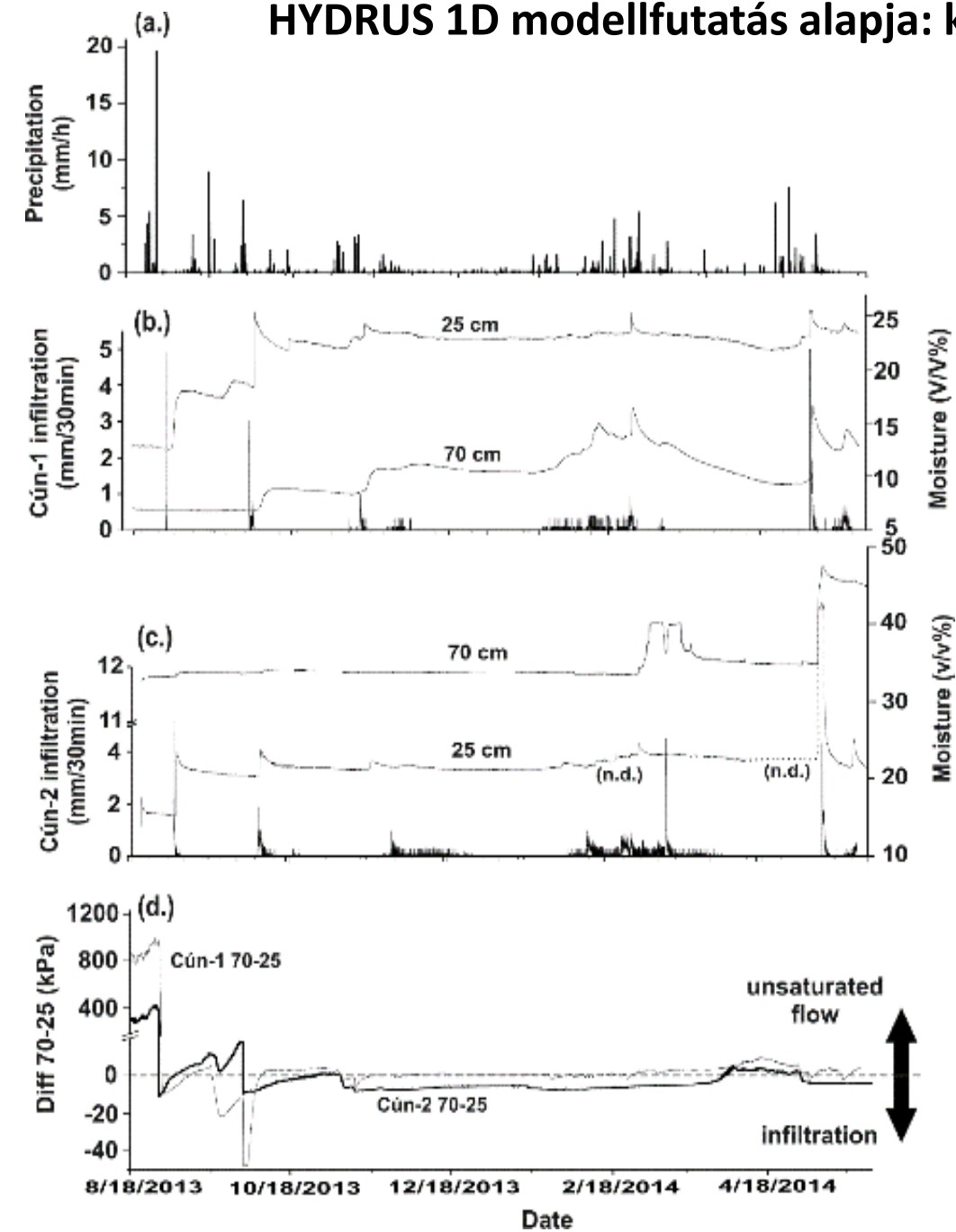

Modellfuttatás különböző réteg-elrendeződésre

N	Water loss from lake (m ³ day ⁻¹)	Recharge to river (m ³ day ⁻¹)	Description
1	344.29	176.34	Aquifer represented by one layer (loam k = 60 mday ⁻¹)
2	1468.95	1477.15	Aquifer defined by one layer (sand k = 500 mday ⁻¹)
3	1464.76	482.22	Aquifer characterized by multilayered zones for half of aquifer and the same properties repeated for the second half
4	1425.45	250.98	Random pattern for variable zones defined half of the aquifer layers and this structure repeated for the second half
5	1464.96	512.29	Aquifer represented by 6 zones which put on every layer according to GPR records
6	347.79	707.74	On satellite images, 6 continuous zones from the first to the last layer represented the vertical discretization of the aquifer

HYDRUS 1D modellfutás alapja: kettő talajtípus vízgazdálkodási monitoring adatok (2015-16)

upscaling: a képanalízissel és talajfeltárásokkal megismert típusterületekre kapilláris vízemelés- számítások végzése

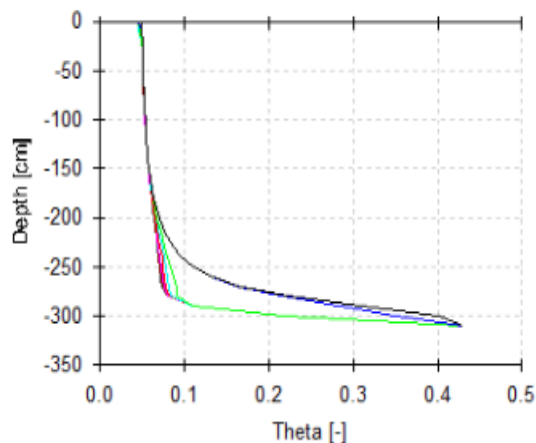
homok

kőzetliszt

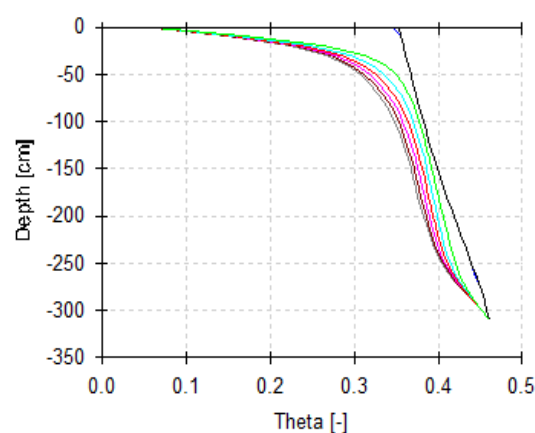
vályog

agyag

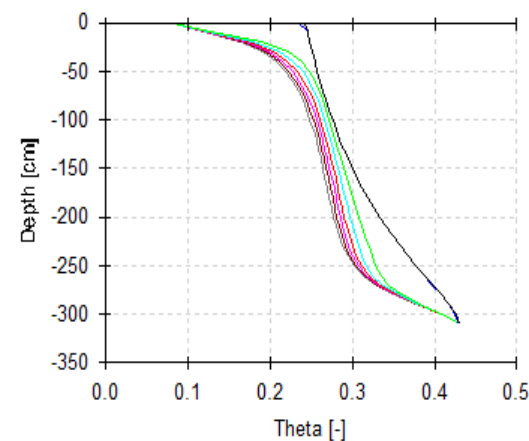
Profile Information: Water Content

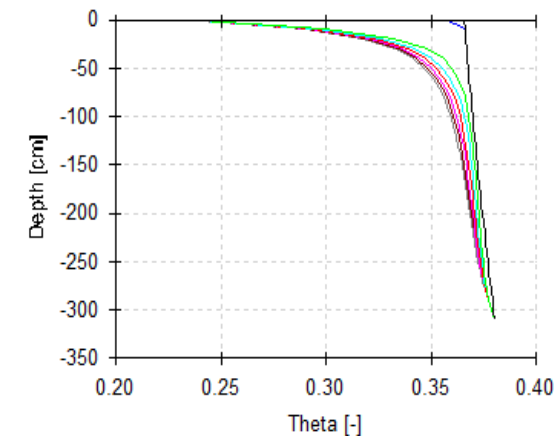
Profile Information: Water Content

Profile Information: Water Content

Profile Information: Water Content

átlagvízszint+1m

átlagvízszint

átlagvízszint-1m

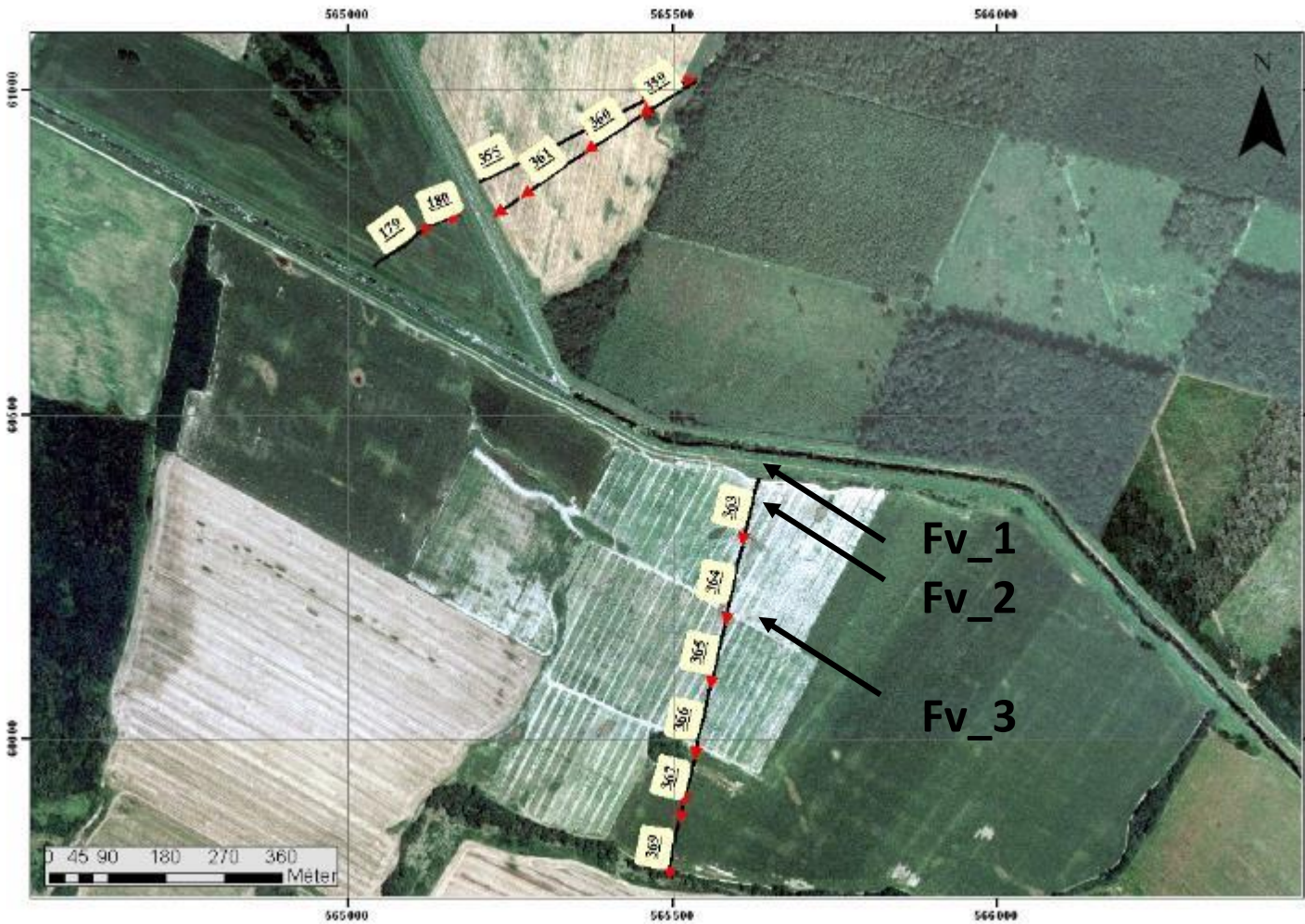
	<u>MGTD+1</u>			<u>MGTD</u>			<u>MGTD-1</u>		
	dry [†]	normal [‡]	wet [§]	dry	normal	wet	dry	normal	wet
ha	609.83	236.52	175.35	691.57	199.84	130.47	813.40	176.79	31.69
%	59.69	23.15	17.16	67.69	19.56	12.77	79.61	17.30	3.10

[†]pF 4.2 or below

[‡]between pF 4.2 and saturation

[§]excess ponding water

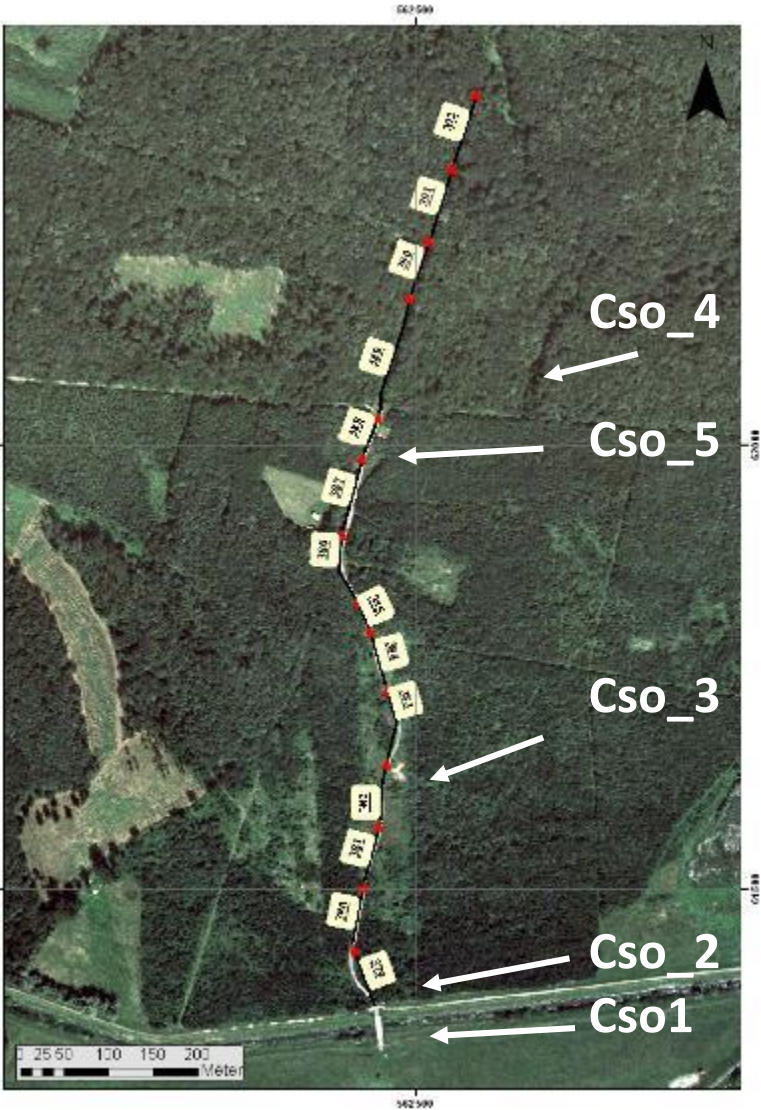
A 363-as szakasz GPR felvétele

NAGYCSÁNY-

CSÁNYOSZRÓ – OKOR terület

A helyzetértékelés alapján a következő beavatkozási célterületek:

Előtérbe kell kerülnie a táji adottságokhoz igazodó víz- és tájgazdálkodásnak, amely a jelenlegihez képest a helyi lakosság szélesebb köre számára biztosíthat megélhetési lehetőséget;

(forrás: <http://baranyakonf2013.pte.hu/rolunk/os-drava-program/>)

A góréni ülő halász; Szaporca, Ormánság (forrás: Magyar Néprajzi Lexikon)

